

Onderzoek kwaliteit van ministeriële regelingen

Centrum voor Wetgevingsvraagstukken
Katholieke Universiteit Brabant

Onderzoek in opdracht van het WODC van het Ministerie van Justitie

Dr. Wim Voermans & Prof. dr. Philip Eijlander

Tilburg, februari 2002

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1

<i>Inleiding: De kwaliteit van ministeriele regelingen onderzocht</i>	
1. Aanleiding en probleem van het onderzoek	1
2. Nadere selectie: de hoofdgroep	3
3. Nadere selectie: diepte-analyse	4

Hoofdstuk 2 *De uitkomsten van het onderzoek in conclusies en aanbevelingen*

1. Inleiding tot de conclusies	9
2. Conclusies delegatietoets	10
3. Conclusies toetsing uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid	11
4. Conclusies wetstechnische toets	12
5. Slotconclusie	13

Bijlage 1

<i>Samenstelling van de hoofdgroep</i>	17
--	----

Bijlage 2

<i>Diepte-analyse geselecteerde regelingen op kwaliteits-dimensies uit</i>	
<i>Aanwijzingen voor de regelgeving</i>	23

Bijlage 3

<i>Lijst van gebruikte afkortingen</i>	95
--	----

Voorwoord

Op 1 mei 2001 heeft het Wetenschappelijk Onderzoeks- en DocumentatieCentrum (WODC) van het Ministerie van Justitie een startnotitie uitgebracht betreffende een evaluatie van regelgeving afkomstig van zelfstandige bestuursorganen. De startnotitie refereert aan het in de regeringsnota "Wetgevingskwaliteit en wetgevingsvisitatie" geuite voornemen van de regering tot een gerichte beoordeling van de omvang en kwaliteit van regelgeving afkomstig van zelfstandige bestuursorganen. Een extern uit te voeren onderzoek naar de omvang en kwaliteit van regelgeving van zelfstandige bestuursorganen wordt voorgesteld.

Het WODC heeft de Rijksuniversiteit Groningen, vakgroep bestuursrecht en bestuurskunde, verzocht dit onderzoek uit te voeren. Een, met dit onderzoek nauw verbonden, tweede onderzoeksopdracht, betreffende de kwaliteit van ministeriële regelingen, is verleend aan de Katholieke Universiteit Brabant, Centrum voor Wetgevingsvraagstukken. Hoewel de uiteindelijke onderzoeksdoelstelling van beider onderzoeken – het evalueren van wetgevingskwaliteit – overeenkomstig is, is gedurende het onderzoek gebleken dat de onderzoeksvragen noopten tot twee te onderscheiden onderzoekstrajecten. In zake het zbo-onderzoek diende voorafgaand aan de kwaliteitsanalyse een geactualiseerde zbo-inventarisatie samengesteld te worden, waardoor een wetgevingskwaliteitsanalyse pas in de tweede fase van het onderzoek uitgevoerd kon worden. Het, door de KUB uitgevoerde, onderzoek naar de kwaliteit van ministeriële regelingen heeft zich volledig kunnen richten op het thema wetgevingskwaliteit. Het voor u liggende rapport bevat de resultaten van het Tilburgse deel van het onderzoek.

Het rapport zou zonder de medewerking van een aantal personen en organisaties niet in deze vorm tot stand hebben kunnen komen. De leden van de begeleidingscommissie voor dit onderzoek, bestaande uit prof. mr. L.F.M. Verheij (Vz., Universiteit Maastricht), mw.mr. D. Boulonois (WODC), mw.mr. W.M. de Jongste (WODC), mr.drs. Th.J. van Laar (Justitie) mr. J.G. van Niftrik (OCW), mr. W. Pedroli (BZK), mr. Ph. Spoel (VROM), mr. E.G.H. Verviers (SZW) worden bedankt voor hun inhoudelijke en hulpvaardige bijdrage aan dit onderzoek.

Een bijzonder woord van dank geldt mw. L.A.M.C. van Beek studentassistente bij de vakgroep Staats- en bestuursrecht van de faculteit rechtswetenschappen van de Katholieke Universiteit Brabant voor haar werk bij het verzamelen van de gegevens en het becomingentariëren van de conceptteksten.

Het projectteam Onderzoek kwaliteit van ministeriële regelingen

Wim Voermans
Philip Eijlander

Tilburg februari 2002

HOOFDSTUK 1

Inleiding: De kwaliteit van ministeriële regelingen onderzocht

1. Aanleiding en probleem van het onderzoek

1.a Aanleiding

Een ministeriële regeling vormt binnen de wetgevingspraktijk een flexibel en eenvoudig te gebruiken regelingsinstrument. Dat is aantrekkelijk in het kader van de beleidsvorming. Ministeriële regelingen komen tot stand zonder betrokkenheid van de ministerraad, de Raad van State en het parlement. Dit betekent dat ze snel tot stand gebracht en gewijzigd kunnen worden. In de departementale praktijk wordt dat als een voordeel beschouwd ten opzichte van wetten in formele zin en algemene maatregelen van bestuur. Ook wordt het als 'handig' ervaren om een grondslag voor een eventueel op te stellen regeling achter de hand te hebben. In de Nota Wetgevingskwaliteitsbeleid (Kamerstukken II, 2000-2001, 27 475, nr. 2, p. 22 en 23) is geconstateerd dat men daarom binnen de centrale overheid nogal eens de neiging heeft om op wetsniveau zo ruim mogelijke delegatiegrondslagen – en daarmee ruimte – te creëren, zodat ook substantiële elementen van regelingen op het niveau van de ministeriële regeling kunnen worden geregeld. Onder omstandigheden kan dan snel een regeling worden getroffen.

Die aantrekkelijke kanten hebben ook een – mogelijke – keerzijde. Doordat noch de ministerraad, noch de Raad van State, noch het parlement meekijken wordt ook de kritische blik van die kant gemist. De procedure van totstandkoming van ministeriële regelingen bevat nauwelijks *externe* waarborgen voor de kwaliteit. Ook een toetsing van ontwerpregelingen op bestuurlijke en wetgevingstechnische kwaliteit, zoals bij ontwerp-wetsvoorstellen en bij ontwerp-algemene maatregelen van bestuur door het Ministerie van Justitie geschiedt, ontbreekt bij ministeriële regelingen. In de nota Wetgevingskwaliteitsbeleid en wetgevings-visitatie (verder: nota Wkb) – die het kabinet onlangs uitbracht – wordt daarvan gezegd dat soms de indruk bestaat dat ministeriële regelingen mede om die reden wel eens juridisch-technische onvolkomenheden bevatten en daarom ook wel eens de vooronderstelling wordt geuit dat de kwaliteit van ministeriële regelingen achter blijft bij die van wetten in formele zin en algemene maatregelen van bestuur.¹ Dergelijke kwalitatieve tekortkomingen kunnen zich zowel voordoen op inhoudelijk vlak (bijvoorbeeld onduidelijke normstelling, slecht uitvoerbare of handhaafbare bepalingen, overschrijding van de delegatiegrondslag) als op juridisch-technische punten (zoals de niet-naleving van de redactionele aanwijzingen voor de regelgeving).

In dit onderzoek, dat in opdracht van het WODC van het Ministerie van Justitie is uitgevoerd tussen september 2001 en januari 2002 door de Katholieke Universiteit Brabant en (voor het gedeelte zelfstandige bestuursorganen door) de Rijksuniversiteit Groningen, wordt de vraag onder ogen gezien of het werkelijk zo is dat de kwaliteit van de ministeriële regeling in de praktijk tekortkomingen vertoont.

1 Zie de Nota Wetgevingskwaliteitsbeleid en wetgevingsvisitatie, *Kamerstukken II* 2000-2001, 27475, nr. 2, p. 22-23.

1.b Probleemstelling

De probleemstelling van het onderzoek luidt als volgt:

'Op welke terreinen doen zich bij de vormgeving van ministeriële regelingen afwijkingen voor van de Aanwijzingen voor de regelgeving, om welke problemen gaat het en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan voor verbetering?'

Deze probleemstelling valt uiteen in de volgende onderzoeksvragen:

a. Welke inhoudelijke onvolkomenheden doen zich voor in ministeriële regelingen die zijn gepubliceerd in de Staatscourant van 2000?

Met name zal worden gekeken naar de aanwijzingen die de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid betreffen (Awr, nrs. 11, 12, 13, 14, 132, 134, 140, 141, 144 tot en met 146).

b. Welke technische onvolkomenheden doen zich voor in ministeriële regelingen die in de Staatscourant van 2000 zijn gepubliceerd?

Met name zal worden gekeken naar de aanwijzingen die strekken tot harmonisatie (Awr, nrs. 52 t/m 83, 83b t/m 108, 112 t/m 117, 121 t/m 123, 125 t/m 130, 131 t/m 131b, 167, 168, 171 t/m 176, 179 t/m 192, 196, 198, 199, 201, 203, 205 t/m 208, 210 t/m 219, 223 t/m 228, 230 t/m 247, 261 a en b, 337, 340 t/m 344).

c. Hoe wordt in ministeriële regelingen inhoud gegeven aan de delegatiegrondslagen waarop zij berusten?

Mede aan de hand van een analyse van de delegerende wetten en algemene maatregelen van bestuur zal worden getoetst aan de aanwijzingen 22 t/m 28, 30 t/m 32, 34, 34a, 44, 46 en 339.

Op basis van de gegevens uit de analyses wordt vervolgens de vraag gesteld welke algemene conclusies over afwijkingen van de Aanwijzingen voor de regelgeving daaruit kunnen worden getrokken.

1.c Aanpak van het onderzoek

Over wat een ministeriële regeling precies is, lopen de meningen soms wat uiteen, maar in dit onderzoek wordt onder een ministeriële regeling verstaan een door een minister of staatssecretaris vastgesteld algemeen verbindend voorschrift in de zin van aanwijzing 19 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (verder: Awr). In dit kortlopende onderzoek konden natuurlijk niet alle daarvoor in aanmerking komende ministeriële regelingen die sinds de intensivering van het wetgevingskwaliteitsbeleid in 1990 zijn vastgesteld en gepubliceerd worden betrokken. Om een vruchtbaar onderzoek naar de kwaliteit van ministeriële regelingen te kunnen doen was het van belang om een representatieve steekproef te nemen. Het vinden van een goed en recent stamjaar, om daarbinnen het onderzoek uit te voeren, was daarbij van groot belang, om er voor te waken dat niet een gedateerde inschatting van de kwaliteit van de regelingen zou worden weergegeven. Ten behoeve van de goede uitvoering van het onderzoek is daarom besloten de ministeriële regelingen die in de Staatscourant 2000 zijn gepubliceerd te bekijken. Het betreft hier zowel de nieuwe regelingen als ook de wijzigingen van bestaande regelingen. Op basis van de uitkomst van een steekproef blijkt dat het aantal ministeriële regelingen in 2000 ongeveer 1000 bedraagt.²

² Deze schatting is gebaseerd op een steekproef voor de maand januari 2000. In die maand werden zo'n 90 ministeriële regelingen gepubliceerd.

2. Nadere selectie: de hoofdgroep

Omdat een werkelijk grondig en betekenisvol onderzoek van ca. 1000 ministeriële regelingen op de onder 1.c genoemde drie kwaliteitsaspecten in vijf maanden niet mogelijk is, is binnen deze 1000 een nadere selectie gemaakt om te komen tot een representatieve groep van regelingen die zich wel leent voor een dieptestudie op de genoemde kwaliteitsaspecten.

Om ervoor te zorgen dat de selectie al bij voorbaart zou worden gestuurd door bepaalde vooronderstellingen of 'ideés fixes' over de kwaliteit van (bepaalde) ministeriële regelingen is ten behoeve van de reductie van de hoofdgroep een nadere a-selecte steekproef binnen de ca. 1000 ministeriële regelingen uit 2000 uitgevoerd. Slechts de op een dinsdag in de Staatscourant gepubliceerde ministeriële regelingen zijn bekeken. Door die wijze van reduceren bleven uiteindelijk 92 regelingen over. In die selectie kwamen geen ministeriële regelingen afkomstig van het ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschappen voor. Regelingen van dat ministerie worden gepubliceerd in het eigen publicatiemedium van het ministerie, de gele katern van het blad Uitleg.³ Om te voorkomen dat de nadere selectie door de afwezigheid van Uitleg een vertekening zou vertonen is er voor gekozen om de 'dag'-methode die werd gevolgd bij de Staatscourantselectie ook te gebruiken binnen de jaargang 2000 van de gele katern van het blad Uitleg. Dat leverde over het jaar heen 23 ministeriële regelingen op.

Eerste indruk hoofdgroep

De onderstaande tabel laat zien wat de totale opbrengst is van de nadere a-selecte steekproef is en wat de departementale herkomst is van de verschillende ministeriële regelingen. Enkele departementen ontbreken. Zo werden geen regelingen aangetroffen van het Ministerie van Algemene Zaken, en het Ministerie van Defensie. Dat deze departementen ontbreken heeft geen aanleiding gegeven om de nadere steekproef te herzien. Het betreft hier ook departementen met een relatief kleine productie op het vlak van ministeriële regelingen. De representativiteit van de selectie wordt er niet door gecompromitteerd.

In het overzicht is wel een aparte plaats ingeruimd voor de regelingen van de Minister van Grootsteden- en Integratiebeleid. In de steekproef werden verschillende regelingen afkomstig van deze Minister aangetroffen, reden om ze mee te nemen in het overzicht. Van de Minister van Ontwikkelingssamenwerking werden in de steekproef geen regelingen aangetroffen.

De groep van 112 ministeriële regelingen laat verschillende variaties in maten en soorten van regelingen zien.⁴ Gemiddeld genomen zijn ministeriële regelingen niet erg omvangrijk. Een kleine minderheid van de regelingen is meer dan tien artikelen groot. Verder is opvallend dat ministeriële regelingen vaak een technisch karakter hebben. In ministeriële regelingen worden – zoals ook Awr 26 vergt – veelal technische of administratieve details van een regelingscomplex geregeld. Dat betekent dat in ministeriële regelingen nogal eens technische zaken als percentages, bedragen, meeteenheden, formulieren, etc., worden vastgesteld. Tot dat doel zijn ministeriële regelingen vaak voorzien van bijlagen. Verder komen er in de set, omdat er al zoveel

ministeriële regelingen bestaan en omdat die regelingen vaak flexibel moeten worden benut, ook veel wijzigingsregelingen voor.

3 Uitleg is het wekelijkse blad van het Ministerie van OCenW voor onderwijs- en cultuurinstellingen. Uitleg verschijnt met het 'Gele katern' waarin alle officiële regelingen en mededelingen voor het onderwijs zijn opgenomen.

4 Regelingen die slechts een rectificatie van een eerdere publicatie betreffen, of regelingen die inhoudelijk louter uit een inwerkingtredingsbesluit bestaan, zijn buiten de selectie gehouden. Vervangende publicaties zijn wel meegenomen in het overzicht (zie bijvoorbeeld Examenreglement Besluit vluchtige organische stoffen Wms 2000, *Stirt.* 11 april 2000, nr. 72, p. 15).

Om een indruk te krijgen van de opbouw van de herkomst, soort en aard van ministeriële regelingen die in de hoofdgroep voorkomen is er in de onderstaande tabel een uitsplitsing gemaakt van de verschillende maten en soorten van aangetroffen regelingen. Daarbij zijn als 'grote' regelingen aangemerkt die regelingen die meer dan zeven artikelen bevatten. Relatief 'kleine' regelingen kennen minder dan vier artikelen en als 'technisch'⁵ zijn die regelingen aangemerkt die hoofdzakelijk technische details als meeteenheden, formulieren, bedragen, of percentages regelen.

Tabel: overzicht resultaat a-selecte steekproef

Departement	Totaal	Omvangrijk > 7 artikelen	Klein <4 artikelen	Technisch	>1 onder- tekenaar	Wijzigings- regeling
Buz	2	-	-	-	-	-
Justitie	7	3	1	1	-	-
BZK	3	2	2	2	-	-
OCW	23	12	1	5	-	6
Financiën	2	-	2	-	-	2
Defensie	-	-	-	-	-	-
VROM	11	3	5	6	2	4
V&W	18	1	12	5	-	14
EZ	2	-	2	1	-	1
LNV	20	4	15	12	-	17
SZW	7	1	4	2	-	4
VWS	12	7	3	9	1	5
BZK/Grote steden en integratiebeleid	7	2	3	3	-	2
AZ	-	-	-	-	-	-
Totaal	112	35	50	46	3	55

De tabel laat de aantallen en soorten regelingen uit de hoofdgroep van de ministeriële regelingen zien. De samenstelling van de hoofdgroep is gespecificeerd terug te vinden in Bijlage 1 bij dit rapport. Die bijlage vermeldt de opschriften van de regelingen en de vindplaats in de Staatscourant. Binnen dat overzicht is een onderverdeling gemaakt naar departementale herkomst van de aan de orde zijnde regelingen.

3. Nadere selectie: diepte-analyse

Binnen de hoofdgroep is weer een nadere selectie gemaakt. Het toetsen van 112 regelingen op meer dan 160 aanwijzingen verdeeld over drie groepen kwaliteitsaspecten vraagt om een verdere reductie. Dat was niet alleen nodig vanwege de tijdsbeperkingen die het onderzoek kende, maar ook omdat er veel dezelfde soorten regelingen voorkomen. Het steeds op dezelfde wijze toetsen van in wezen gelijke regeling levert weinig nieuwe inzichten op, althans in kwalitatieve zin.

5 Dit is een andere categorie 'technisch' dan 'voorschriften van administratieve aard, uitwerking van de details van een regeling, voorschriften die dikwijls wijziging behoeven of voorschriften waarvan te voorzien is dat zij mogelijk met grote spoed moeten worden vastgesteld' waarover Awr 26 spreekt.

Om tot een zinvolle diepte-analyse te komen waarbij een hanteerbare groep ministeriële regelingen op alle kwaliteitsaspecten kan worden onderzocht, zijn de volgende selectiecriteria gehanteerd:

- spreiding over departementale herkomst;
- spreiding naar de aard van regeling (klein, omvangrijk, technisch, meer dan een ondertekenaar of wijzigingsregeling);
- spreiding over het jaar 2000.

In beginsel zou dat betekenen dat van ieder departement vijf regelingen van iedere soort voor een diepte-analyse in aanmerking zouden kunnen komen. Nu is het echter zo dat in de hoofdgroep niet iedere soort ministeriële regeling ook bij ieder departement altijd voorkwam. Daarbij komt nog dat de soorten elkaar vaak overlappen: kleine regelingen zijn vaak ook tegelijkertijd wijzigingsregelingen en tegelijkertijd ook technisch van karakter. Bij de nadere selectie uit de hoofdgroep is dan ook steeds beoogd een maximale spreiding te krijgen over de departementen, de maten en soorten ministeriële regelingen en de publicatiedata. Dat betekent dat in de diepte-analyse gemiddeld twee tot drie regelingen per ministerie aan een diepte-analyse zijn onderworpen. Enkele ministeries kennen echter maar één vertegenwoordiger in de diepte-analyse (bijvoorbeeld het Ministerie van Buitenlandse Zaken). Dat heeft dan te maken met de omstandigheid dat er bijvoorbeeld maar twee mogelijk te onderzoeken ministeriële regelingen in de hoofdgroep voorkwamen, die van een zelfde aard waren (bijvoorbeeld beide omvangrijk en geen wijzigingsregeling).

Volgens de gevolgde selectiemethode zijn er 26 ministeriële regelingen geselecteerd voor de diepte-analyse.

3.a Analysetabel

Ten behoeve van de diepte-analyse is een gestandaardiseerd analyseschema gebruikt, dat, om redenen van overzichtelijkheid, in de vorm van een invultabel is gegoten. Die invultabel ziet er als volgt uit:

Model analysetabel

Regeling:		
<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?		
- Klein (< 4 artikelen)?		
- Technisch?		
- Twee ondertekenaars?		
- Wijzigingsregeling		
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?		
- ex ante handhavingsevaluatie?		
- overwegingen lasten baten?		
- overwegingen conflictbeperking?		
B. Toezicht en opsporing relevant?		
- bijzonderheden		
C. Sancties?		
- bijzonderheden		
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		
- rechtstreeks in de wet?		
- conform Awr 26?		
- voldoende basis?		
B. Vorm		

De punten II, III en IV corresponderen met de groepen van kwaliteitsaspecten die in de deelvragen genoemd onder punt 1.c aan de orde kwamen.

De inrichting van de analysetabel verdient nog een enkele opmerking.

- Onder *punt I* zijn de eigenschappen terug te vinden die de basis hebben gevormd bij de hoofdanalyse volgens de hoofdgroep. Deze eigenschappen worden, indien

aanwezig met een 'x' aangevinkt. Een koppelteken (-) geeft aan dat een eigenschap niet relevant is.

- Onder *punt II* zijn de analyse-aspecten samengebracht die van doen hebben met de onderzoeksvraag welke mogelijke inhoudelijke onvolkomenheden zich voordoen in ministeriële regelingen gepubliceerd in de Staatscourant 2000.⁶ In dat kader wordt gekeken naar de conformiteit van de onderzochte regeling met de aanwijzingen die verband houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van een regeling. Aanknopingspunt voor de toetsing op dit punt is de eventuele *toelichting* bij de regeling. Zijn daar overwegingen omtrent een ex ante evaluatie handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, overwegingen over de baten en lasten (en de evenredigheid daarvan), alsmede overwegingen over conflictbeperking terug te vinden (punt A van de onderzoeksvragen)? Als dat zo is dan geeft dat een indicatie dat die kwaliteitsaspecten bij het vaststellen van de regeling een rol hebben gespeeld. Het zelfde geldt – voorzover relevant - voor de – al dan niet in de toelichting voorkomende – overwegingen omtrent toezicht en opsporing (punt B) en de vraag of er overwegingen zijn gewijd aan eventuele sancties en de keuze daartussen. De vraag of die overwegingen aangetroffen zijn wordt met een kort 'ja' of 'nee' aangegeven. Overigens dient te worden bedacht dat het bij de analyse om een 'papier' analyse gaat. Het antwoord ja of nee betekent niet dat er in het geheel geen overweging of evaluatie op dat punt zou hebben plaats gehad, maar slechts dat die overwegingen of evaluaties niet aangetroffen zijn in de toelichting. In dit kader is ook gekeken naar de vraag of de regeling voorzien is van een toelichting of niet. Verder wordt - waar relevant - een korte impressie geven van de vraag of de toelichting ook een werkelijke verantwoording van de regeling bevat. Deze onderdelen volgen uit de toetsnormen van Awr 211 en 212 e.v. Indien nodig wordt er kort commentaar gegeven. Een koppelteken (-) geeft aan dat een vraag niet relevant is.
- Onder *punt III* komen de meer wetstechnische kwaliteitsaspecten van de regeling – de tweede vraag van het onderzoek - aan de orde, meer in het bijzonder de wijze waarop een regeling voldoet aan de wetstechnische kwaliteitseisen die de Aanwijzingen voor de regelingen stellen op het gebied van harmonisatie van regelingen.⁷ Indien er opmerkingen zijn, dan wordt in de commentaarkolom eerst in cursief het nummer van de relevante aanwijzing gegeven en vervolgens het artikel of onderdeel van de onderzochte regeling dat relevant is, gevolgd door een inhoudelijk commentaar. Overigens dient opgemerkt dat er alleen een opmerking wordt gemaakt over de wetstechnische kwaliteit van de regeling indien er werkelijk strijd is met een van de in de analyse betrokken aanwijzingen. Dat betekent dat veel opmerkingen die er ten aanzien van de leesbaarheid, toegankelijkheid, taalgebruik, grammatica en interpunctie te maken zouden zijn, achterwege zijn gelaten. Ook daar waar keuzemogelijkheden (hebben) bestaan en betere keuzes hadden kunnen worden gemaakt wordt geen commentaar gegeven.
- In *punt IV* ten slotte wordt gekeken naar de wijze waarop in ministeriële regelingen inhoud wordt gegeven aan de delegatiegrondslag waarop ze berusten.⁸ Daarbij

⁶ Awr, nrs. 11, 12, 13, 14, 132, 134, 140, 141, 144 tot en met 146.

⁷ Awr, nrs. 52 t/t 83, 83b t/m 108, 112 t/m 117, 121 t/m 123, 125 t/m 130, 131 t/m 131b, 167, 168, 171 t/m 176, 179 t/m 192, 196, 198, 199, 201, 203, 205 t/m 208, 210 t/m 219, 223 t/m 228, 230 t/m 247, 261 a en b, 337, 340 t/m 344.

⁸ Zie Awr 22 t/m 28, 30 t/m 32, 34, 34a, 44, 46 en 339.

zijn steeds drie centrale vragen relevant. Wordt de bevoegdheid tot het vaststellen van een ministeriële regeling rechtstreeks in de wet toegekend? Dat is volgens Awr 27 de voorkeurmethode. Vervolgens betreft de delegatie ook die onderwerpen waarvoor ministeriële regelingen bij uitstek geschikt zijn in het licht van het primaat van de wetgever (Awr 26)? En, tot slot, biedt de regeling die via een delegatie van regelgevende bevoegdheid de basis legt voor de ministeriële regeling ook voldoende basis voor de regeling? Deze vragen worden ook van een 'ja' of 'nee' voorzien. In geval van een negatief antwoord wordt er meestal commentaar gegeven.

In Bijlage 2 van dit rapport is in detail het resultaat van de analyse volgens de analysetabellen ten aanzien van de 26 geselecteerde regelingen weergegeven.

HOOFDSTUK 2

De uitkomsten van het onderzoek in conclusies en aanbevelingen

1. Inleiding tot de conclusies

In dit onderzoek is op basis van enkele Aanwijzingen voor de regelgeving (ca. 160) een analyse uitgevoerd op een aantal ministeriële regelingen die in het jaar 2000 in de Staatscourant en de gele katern van Uitleg van OCW verschenen. Die analyses dienden er toe om indicaties te krijgen van de kwaliteit van die ministeriële regelingen. De hoofdvraag van het onderzoek luidde:

'Op welke terreinen doen zich bij de vormgeving van ministeriële regelingen afwijkingen voor van de Aanwijzingen voor de regelgeving, om welke problemen gaat het en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan voor verbetering?'

In dit hoofdstuk wordt getracht om uit de uitkomsten van de uitgevoerde analyses enkele conclusies te trekken. Daarbij dient wel te worden bedacht dat de conclusies uit dit onderzoek geen algemene waardeoordelen over de kwaliteit van de onderzochte regelingen kunnen geven. Wat gemeten is, is het verschil tussen de realiteit van de inhoud van de onderzochte regelingen en de eisen die de Aanwijzingen voor de regelgeving (althans de aanwijzingen die in dit onderzoek zijn gehanteerd) daaraan stellen. Natuurlijk kan het best zo zijn dat een regeling uit een oogpunt van conformiteit met de Aanwijzingen voor de regelgeving het een en ander te wensen over laat, maar dat de praktijk heel best met de regeling uit de voeten kan. Ministeriële regelingen kunnen – net als andere regelingen – niet alleen op hun papieren merites worden beoordeeld. Voor een oordeel over de kwaliteit ervan zijn natuurlijk de praktijkeffecten, ook op het terrein van de uitvoering en handhaving van het grootste belang. Dit onderzoek pretendeert dan ook niet meer dan een papieren verkenning te zijn om indicaties te vergaren over kwaliteitsaspecten.

In één opzicht echter geldt de relatieve waarde van de uitkomsten van dit onderzoek niet en dat is op het terrein van de analyses en conclusies over de bevoegdheidsbasis van de verschillende regelingen. Daar waar geen bevoegdheid tot regelgeving wordt aangetroffen en toch een ministeriële regeling is vastgesteld kan een goed lopende uitvoerings- en handavingspraktijk het rechtmatigheidsgebrek natuurlijk nooit remediëren. Kwaliteitsgebreken in de vorm van ontbrekende bevoegdheid tot regelgeving hebben potentieel grote gevolgen. Dergelijke rechtmatigheidsgebreken kunnen mogelijk leiden tot de vernietiging van een regeling,⁹ gevolgd door eventuele schadevergoedingsacties.

In de volgende paragrafen worden op basis van de deelvragen van het onderzoek conclusies getrokken. Die conclusies worden gepresenteerd in volgorde van belang in relatie tot de werking en effectiviteit van een ministeriële regeling. Voorop gaan dus conclusies die uit de analyses ten aanzien van de bevoegdheidsgrondslag voortvloeien (de delegatietoets). Immers, indien er problemen zijn op het vlak van de bevoegdheid kan de regeling een fataal gebrek kennen. De mogelijke onverbindendheid van de regeling kan door ieder belanghebbende die wordt geconfronteerd met een dergelijk besluit op basis van de regeling worden ingeroepen. Tweede in de rij zijn de conclusies op het terrein van de uitvoerbaarheid en de handhaaf-

9 Niet via een rechtstreeks bestuursrechtelijk beroep tegen de regeling zelf, maar wel via incidentele toetsing in een beroep tegen een op de regeling gebaseerd besluit of handeling. Een schadevergoedingsactie ex 6:162 BW vanwege geleden schade ten gevolge van een niet verbindende regeling kan natuurlijk altijd.

baarheid van de regeling. Serieuze kwaliteitsgebreken op dat terrein, althans in de vorm van aandacht daarvoor tijdens de voorbereiding, kunnen het gevolg opleveren dat de regeling ineffectief wordt. Als laatste komen de conclusies aan de hand van de wetstechnische analyses aan de orde. Problemen op het terrein van de wetgevingstechniek kunnen weliswaar de toegankelijkheid en uniforme interpretatie belemmeren, maar fatale gebreken in de vorm van niet werkende of niet verbindende regelgeving zullen zij zelden opleveren.

2. Conclusies delegatietoets

In feite de belangrijkste deelvraag die in dit onderzoek aan orde was betreft de vraag hoe in ministeriële regelingen inhoud is gegeven aan de delegatiegrondslagen. Daarbij zijn verschillende deelvragen relevant. Ten eerste is er de vraag of er een aanwijsbare en voldoende bevoegdheid bestaat voor het vaststellen van de regeling. Deze vraag, die in alle regelingen die in de diepte-analyse zijn betrokken is bezien, leidt tot het beeld dat van de 26 onderzochte regelingen er tenminste vier regelingen mogelijk problemen kennen in de vorm van een tekortschietende danwel ontbrekende bevoegdheid tot het vaststellen van de aan de orde zijnde regeling.¹⁰ Dat is zeker gezien de omvang van de geselecteerde groep een groot aantal. In drie van die gevallen ziet het er naar uit dat de bevoegdheid tot het vaststellen van de regeling ontbreekt, in één geval – dat van de Regeling toepassing mechanische hulpmiddelen verpleegden – is er sprake van twijfel over de vraag of de delegerende wet wel voldoende basis geeft voor het vaststellen van de regels. In ieder geval is in die casus de vraag relevant of de rechter al dan niet tot het oordeel zou komen dat hier – omdat het gedeeltelijk gebonden uitvoering betreft – de regeling op onderdelen onverbindend is. In dergelijke gevallen heeft de Hoge Raad in het verleden wel aangenomen dat het gebrek aan een aanwijsbare regelgevende bevoegdheidsbasis nog geen reden is om een regeling onverbindend te achten, indien ze worden gegeven in het kader van – gebonden – uitvoering van een aan het regelstellende orgaan toekomende bevoegdheid (HR 11 januari 1977, NJ 1977, 467 (Bromfietsvalhelm)).

De wijze waarop hogere regelingen bevoegdheid om nadere regels vast te stellen toekennen is meestal vrij specifiek. In de meeste gevallen wordt tamelijk nauwkeurig omschreven welke regels over welk onderwerp bij ministeriële regeling kunnen worden vastgesteld. Er zijn echter ook significante afwijkingen van dat beeld. Zo zijn er wetten waarin hele ruime delegatiemogelijkheden zijn gecreëerd. De reden daarvoor kan zijn dat behoefte bestaat om snel en flexibel op nieuwe ontwikkelingen te reageren. Een voorbeeld van een dergelijke ruime bevoegdheidstoekenning tot regeling bij algemene maatregel van bestuur is te vinden in artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Daarin wordt de regering over een breed bereik van onderwerpen bevoegd verklaard algemene maatregelen van bestuur te maken en, waar die tot stand zijn gekomen, krijgt de minister in algemene zin de bevoegdheid om terzake van de onderwerpen in die maatregelen nadere regels te stellen. Echter ook om andere redenen zijn recentelijk hele ruime bevoegdheidstoekenningen in wetten in zwang gekomen. Het betreft dan de behoefte om een – door titel 4.2 van de Awb geleverde – wettelijke basis te creëren voor ministeriële subsidieregelingen.

Enkele voorbeelden die daarvan in dit onderzoek werden aangetroffen vormen de Kamerwet subsidies SZW en de Kadervet LNV-subsidies. De bevoegdheidstoekenning is

10 Zie de Regeling toepassing mechanische hulpmiddelen verpleegden, *Stirt.* 25 januari 2000, nr. 17, p. 8, Regeling wijziging inkomensgrenzen en eigen bijdragen Wrb 2001, *Stirt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7, Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms, *Stirt.* 11 april 2000, nr. 72, p. 15 en de Regeling Vaststelling formulier grondgebruikersverklaring, *Stirt.* 8 februari 2000, nr. 27, p. 12

daar zó ruim dat men zich kan afvragen of daarmee nog wel recht wordt gedaan aan de idee achter de eis van het wettelijke voorschrift in de Awb terzake van de subsidieverlening.

Aan één en dezelfde regeling liggen – zo toont het onderzoek aan – soms verschillende bevoegdheidstoekenningen in verschillende basisregelingen ten grondslag. Dat maakt het lastig om te herleiden voor welk onderdeel van de regeling welke bevoegdheid is toegekend in een hogere regeling. De plaats om uitsluitel te krijgen over de vraag waar de bevoegdheid voor welke van de bepalingen van een ministeriële regeling voortspuit is de toelichting. Echter in nagenoeg alle onderzochte gevallen (ook die van de hoofdgroep) zwijgt de toelichting over de precieze bevoegdheidsgrondslag (verschillende bepalingen) van de regeling. De Aanwijzingen vergen overigens ook niet dat dat gebeurt.

Een andere deelvraag in dit onderdeel betrof de vraag of de bevoegdheid voor een ministeriële regeling rechtstreeks voortvloeit uit de wet (de methode waaraan Awr 27 de voorkeur geeft) of middellijk wordt gegeven via een algemene maatregel van bestuur. Het beeld dat het onderzoek laat zien is het volgende. De bevoegdheid tot vaststelling van een ministeriële regeling wordt in ongeveer de helft van de onderzochte gevallen door de wet rechtstreeks aan een minister toegekend, in de andere helft van de gevallen middellijk via subdelegatie. Bij subdelegatie komt het wel vaker voor dat bij algemene maatregel van bestuur al een nadere nadere 'invulling' wordt gegeven aan het bevoegdheidsthema dat de wet delegeert aan de regering.

Ministeriële regelingen hebben vaker dan andere regelingen een 'technisch'¹¹ karakter. Toch regelen ze in een aantal gevallen wel wat andere materie regelen dan het bereik dat Awr 26 voorziet voor ministeriële regelingen. In de diepte-analyse werden bijvoorbeeld nogal wat regelingen aangetroffen die procedures regelen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de onderzochte subsidieregelingen, die niet alleen de administratieve of technische details van een regeling neerleggen, maar ook de toekenningsgrondslag e.d. toekennen. Een ander voorbeeld daarvan is aan te treffen in het geval van het Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen.

De Regeling tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) in verband met de aanvulling van artikel 7.4, zesde lid, van die wet per studiejaar 2000-2001 neemt een wat bijzondere positie in in dit onderzoek. Met deze ministeriële regeling wordt artikel 7.4, zesde lid, van de WHW gewijzigd. Dat is in strijd met de norm die Awr 223 (alleen wijziging via regeling van gelijke rang) aanlegt en ook gedeeltelijk in strijd met Awr 34 die 'fronst' ('in beginsel niet') bij de praktijk waarbij een lagere regeling een hogere regeling wijzigt. De WHW zelf geeft de minister echter weer wel de bevoegdheid om dit te doen in artikel 7.4, negende lid. Als toetsingsnorm verdient de norm die de wetgever aanlegt hier vanzelfsprekend de voorrang, zelfs in een onderzoek waarbij de kwaliteit van regelingen tegen de achtergrond van de kwaliteitseisen uit de Aanwijzingen wordt beoordeeld.

3. Conclusies toetsing uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De tweede deelvraag van het onderzoek betrof de vraag naar mogelijke inhoudelijke onvolkomenheden van ministeriële regelingen op het terrein van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Deze vraag is behandeld aan de hand van de vraag of aan kwesties van ex ante evaluatie, handhaving, uitvoering, sancties, toezicht, lasten en baten van de regeling en

¹¹ Zie voor de definitie van 'technisch' die in dit onderzoek wordt aangehouden, hoofdstuk 1, paragraaf 2.

het voorkomen van conflictopwekkende regelingen, aandacht is besteed in de toelichting van de regeling. Dat geeft een vertekening, omdat het best zo kan zijn dat allerlei afwegingen en evaluaties wel hebben plaatsgevonden, maar toch geen sporen hebben achtergelaten in de toelichting. Het onderzoek kon vanwege zijn opzet en tijdsbeperkingen echter hier niet verder gaan dan verkenning vanaf papier.

Wat bij die verkenning dan vooral opvalt is dat meeste van de onderzochte regelingen een toelichting hebben, maar dat deze toelichting zelden een inhoudelijke afweging of inhoudelijke verantwoording van de regeling zelf bevat. In veel gevallen wordt kort iets gezegd over de (meestal technische) aanleiding van de regeling waarna wordt uitgelegd hoe de regeling werkt. Afwegingen over de uitvoerbaarheid of handhaafbaarheid, lasten en effecten van de regeling behoren tot de grote uitzonderingen. Probleemanalyses, afweging van beleidsopties of alternatieven, proportionaliteitsafwegingen of overwegingen over het voorkomen van conflictopwekkendheid van de regeling werden niet aangetroffen. Waar overwegingen werden gewijd aan uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en/of toezicht was dat meestal in de vorm van een uitleg over hoe het systeem werkt en niet in de vorm van een verantwoording van een afweging. Dat hoeft niet te betekenen dat bij de voorbereiding geen aandacht aan die vragen is geschonken, maar de weerslag ervan wordt nergens aangetroffen en de afweging wordt dus ook ongrijpbaar. De toelichting heeft in dergelijke gevallen weinig meerwaarde.

4. Conclusies wetstechnische toets

De laatste toets die op de regelingen werd aangelegd betreft de wetgevingstechnische toets. Het gaat hier vaak om zaken die tot het 'fligrijn' van een regeling behoren en tekortkomingen op dit punt hebben vaak veel minder grote gevolgen dan bijvoorbeeld tekortkomingen op het terrein van de bevoegdheidsgrondslag van een regeling. Geheel gevolgenloos zijn defecten op dit terrein, meestal in de vorm van niet-naleving van wetstechnische aanwijzingen, niet. De nota Wkb wijst in dit verband op het belang van harmonisatie en de mogelijke gevolgen die niet-naleving van de wetstechnische aanwijzingen uiteindelijk teweeg kan brengen voor de handhaafbaarheid.¹²

Het is in dat verband opmerkelijk te noemen dat nagenoeg alle dossiers minstens op één of meerdere punten afwijkingen van de Aanwijzingen laten zien. In deze afrondende beschouwing zullen we niet op al de aangetroffen afwijkingen van de Aanwijzingen ingaan, maar enkele veelvoorkomende afwijkingen behandelen.

- Awr 106 en 108 geven voorschriften en een model voor het opschrift van een ministeriële regeling. Daarvan wordt nagenoeg altijd afgeweken. In de meeste gevallen wordt in de 'kop' die de Staatscourant hanteert slechts de citeertitel weergegeven. In een enkele gevallen wordt in de Staatscourant het opschrift wel correct (i.e. aanwijzingconform) weergegeven, maar wordt weer afgeweken van andere aanwijzingen. Men zou kunnen vermoeden dat de standaard afwijking te maken heeft met de opmaak van de Staatscourant maar die verklaring wordt gelogenstraft door de wijze waarop het opschrift van de Sanctieregeling Sierra Leone, *Stcr.* 14 november 2000, nr. 211, p. 8 is vorm gegeven; die is geheel conform de Aanwijzingen.

¹² Zie nota Wkb, p. 22.

- Een andere zeer veel voorkomende afwijking is die waarbij het model voor de aanhef van een ministeriële regeling van Awr 112 wordt gebruikt. Vooral van de interpunctie volgens het model wordt veelvuldig afgeweken.

- Een tamelijk vaak voorkomend verschijnsel is ook de afwijking van de indelingsvolgorde van Awr 96. Bij OCW-regelgeving speelt daarbij nog de complicatie dat de opmaak van Uitleg zelf al rekening houdt met de wijze waarop de staart van de regeling wordt vormgegeven. Afwijking van dat stramien leidt tot bijzondere combinaties.

- Afwijkingen van de Awr inzake de terminologie (met name Awr 52, 54 en 58) zijn frequent. De aangetroffen afwijkingen in de onderzochte dossiers hebben voornamelijk betrekking op definities en consistent gebruik van begrippen in de regeling.

- Onnodige afkortende definities in een begripsbepaling komen ook nogal eens voor. Awr 122 verzet zich hiertegen. Verder komt het betrekkelijk vaak voor dat begrippen onnodig – en daardoor in strijd met Awr 121 – worden gedefinieerd.

- Ook wordt betrekkelijk veel gezondigd tegen de Aanwijzing inzake de opsommingen (Awr 100), de aanwijzingen inzake indeling van de regeling en de opschriften van de onderdelen (Awr 94, 97, en 98) en de Aanwijzingen inzake het – vormgeven van – wijzigingsregelingen en -bepalingen.

- Duidelijk wordt ook uit het onderzoek dat het voorschrift van Awr 104a nog geen vaste grond onder de voeten heeft. Het schrijft voor dat onderdelen van hogere regelingen niet worden herhaald in een lagere regeling, tenzij dat strikt noodzakelijk is. Toch gebeurt dat nogal eens. Zeker indien in de lagere regeling die herhaalt kleine variaties worden aangebracht kan dat leiden tot verwarring.

- De modellen voor de inwerkingtreddingsbepalingen voor ministeriële regelingen worden soms niet gebruikt. Awr 179 laat daarvoor de ruimte indien geen sprake is van een 'normaal geval'. In geen van de onderzochte regelingen waarbij van de modellen werd afgeweken was in de toelichting een reden voor die afwijking te vinden.

- Het aanhalen en verwijzen van andere regelingen geschiedt nogal eens in afwijking van de Aanwijzingen. Zo wordt Awr 86 in enkele gevallen niet nagevolgd. Ook op het terrein van het correct aanhalen en verwijzen speelt het punt van het op een bijlage van een regeling niet vermelden van het artikel waarop die bijlage betrekking heeft.

Deze kleine vlootshouw van afwijkingen van de Aanwijzingen voor de regelgeving vormt slechts een kleine afspiegeling van aangetroffen afwijkingen. Voor de precieze inhoud van de analyse op dit punt zij verwezen naar Bijlage 2.

De afrondende conclusie terzake van deze laatste toets moet zijn dat er in ministeriële regelingen veel en vaak wordt afgeweken van de meer technische voorschriften van de Aanwijzingen. De oogst is echter zo divers dat een herhaling van alle gevonden punten hier niet productief zou zijn.

5. Slotconclusies en aanbevelingen

De uiteindelijke conclusie over de kwaliteit van ministeriële regeling kan, op basis van het hier uitgevoerde onderzoek, niet positief zijn. In de groep die aan een detailstudie werd onderworpen werden veel afwijkingen van de kwaliteitseisen die de Aanwijzingen aanleggen

geconstateerd. Die afwijkingen zijn frequent, al zijn ze dan niet allemaal van een zelfde orde. Nagenoeg alle onderzochte dossiers bevatten afwijkingen van de Aanwijzingen.

Daartussen zitten een substantieel aantal afwijkingen die verontrustend zijn, zoals in het geval van die regelingen waarvoor de bevoegdheidsgrondslag dubieus of niet aanwezig is. Bij dergelijke defecten staat niet alleen de verbindendheid van de regeling ter discussie, ook de geloofwaardigheid van de wetgever staat gedeeltelijk op het spel. Dat bij vier van de 26 a-select gekozen dossiers vragen rijzen op het terrein van de bevoegdheidsgrondslag is dan ook een serieus teken aan de wand. Daarnaast roepen ook de zeer ruime bevoegdheids-toekenningen met name in de subsidiekaderwetten vragen op naar de zin van dergelijke brede wettelijke grondslagen.

Wat minder ernstig, maar niet zonder mogelijke gevolgen, is ook het dikwijls aangetroffen gebrek aan enigerlei inhoudelijke vorm van verantwoording van de regeling in de toelichting. Die praktijk is niet alleen niet aanwijzingconform, maar baart ook zorgen vanuit een oogpunt van kwaliteit van regelgeving. Dat geen weergave van afwegingen op dat punt wordt aangetroffen kan ook betekenen dat er geen aandacht aan is besteed met alle mogelijke gevolgen van dien. Verder is – door die wijze van toelichten – in het kader van de interpretatie van de regeling ook niet te achterhalen wat de achtergronden of motieven van de regeling zijn geweest

Ook de geconstateerde afwijkingen van de meer wetstechnische Aanwijzingen stemmen tot nadenken, zij het dat deze afwijkingen vaak minder ernstige gevolgen zullen hebben. Dergelijke afwijkingen kunnen leiden tot gebruikersonvriendelijke regelingen, disharmonie en uiteindelijk ook interpretatieverschillen en problemen bij de handhaving van regelingen, waarop ook wordt gewezen in de nota Wkb.

Het afrondende oordeel van dit onderzoek moet dan ook zijn dat bij het ontwerpen en vaststellen van de ministeriële regelingen betrekkelijk vaak en over de hele linie door alle departementen van de kwaliteitseisen uit de Aanwijzingen voor de regelgeving wordt afgeweken. In een aantal gevallen gebeurt dat met mogelijk ernstige consequenties, zoals onverbindendheid van de regeling.

De hier geconstateerde situatie geeft ons aanleiding tot de volgende aanbevelingen:

Op het organisatorische vlak:

- a. er moet voor ieder departement een departementaal kwaliteitscoördinatiemechanisme of -punt voor ministeriële regelingen worden opgezet dat garandeert dat er een laatste - juridische en wetgevingstechnische - blik op ministeriële regelingen wordt geworpen alvorens zij in de Staatscourant worden geplaatst, een laatste inhoudelijke toets op de regelingen plaatsvindt;
- b. de aanbeveling om bij het opzetten van een geheel nieuw regelingscomplex de wetgevingsexpertise van het Ministerie van Justitie in te zetten en ook de in dat kader ontworpen ministeriële regelingen aan de wetgevingstoets te onderwerpen verdient te worden omarmd;
- c. voorlichting over en opleiding in het gebruik van regelingsinstrumenten zoals de Aanwijzingen voor de regelgeving dient te worden bevorderd;
- d. een nieuwe wetgevingsvisiteatie zou het punt van de kwaliteit van ministeriële regelingen mee kunnen nemen;

- e. departementen zouden er goed aan doen hun regelingen op eigen initiatief na te lopen op het element verbindendheid om niet in de voorzienbare toekomst met schadeclaims te worden geconfronteerd.

Voor de inhoud van het wetgevingsbeleid:

- f. er dient wetgevingsbeleid te worden geïnitieerd dat er toe leidt dat – waar relevant – de afwegingen omtrent het gebruik van regelgeving (paragraaf 2.1) ook in de toelichting bij een ministeriële regeling worden opgenomen en dat die afwegingen leiden tot een verantwoording;
- g. met de Staatscourant en Uitleg moeten afspraken worden gemaakt die voorkomen dat door de opmaak in druk van de regeling van de afspraken in de Aanwijzingen wordt afgeweken;
- h. bij automatische indexering ingevolge de wet moet vooraf bedacht worden hoe de indexering zelf wordt bekendgemaakt;
- i. in ministeriële regelingen moet niet worden gedelegeerd aan de minister.

Voor een mogelijke inhoudelijke uitbreiding van de wetstechnische Aanwijzingen:

- j. het verdient geen aanbevelingen om een in meervoud aangeduid begrip te definiëren;
- k. een uniforme manier van ondertekening (wel of geen plaatsaanduiding bijvoorbeeld) verdient aanbeveling
- l. de relatie tussen Awr 34 en Awr 223 dient nader te worden bekeken.

BIJLAGE 1

De samenstelling van hoofdgroep

A. Ministerie van Algemene Zaken

B. Ministerie van Buitenlandse Zaken

1. Sanctieregeling Sierra /Leone, *Stcrt.* 14 november 2000, nr. 211, p. 8
2. Sanctieregeling Birma, *Stcrt.* 4 juli 2000, nr. 126, p. 9

C. Ministerie van Justitie

1. Regeling toepassing mechanische hulpmiddelen verpleegden, *Stcrt.* 25 januari 2000, nr. 17, p. 8
2. Regeling urineonderzoek verpleegden, *Stcrt.* 25 januari 2000, nr. 17, 9
3. Tijdelijke regeling notariële tarieven onroerendgoedpraktijk, *Stcrt.* 19 september 2000, 181, p. 15
4. Regeling notariële tarieven familiepraktijk minderdraagkrachtigen, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7
5. Regeling tot vaststelling van de normbedragen voor voorschotverlening in 2001 op grond van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7
6. Regeling wijziging inkomensgrenzen en eigen bijdragen Wrb 2001, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7

D. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

1. Privacy-reglement Logistiek Centrum Inspecties, *Stcrt.* 1 augustus 2000, nr. 146, p. 8
2. Aanpassingsregeling Nieuw-Guinea pensioenen 2000-II, *Stcrt.* 24 oktober 2000, nr. 206, p. 6
3. Beperkende bepalingen t.a.v. de openbaarheid van archiefbescheiden, *Stcrt.* 7 november 2000, nr. 216, p. 13
4. Beperkende bepalingen t.a.v. de openbaarheid van archiefbescheiden, *Stcrt.* 21 november 2000, nr. 226, p. 9

D.1 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Minister van Grotesteden- en Integratiebeleid

1. Regeling vaststelling bedragen Remigratiewet, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 8
2. Vaststelling controleprotocol in het kader van de Remigratiewet, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 10

3. Regeling aanwijzing doelgroepen Remigratiewet, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 11
4. Regeling aanwijzing vreemdelingen wegens verblijf voor een tijdelijk doel, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 13
5. Vaststelling autorisatie-aanvraagformulieren, *Stcrt.* 20 juni 2000, nr. 116, p. 8
6. Wijziging bijlage E Paspoortuitvoeringsregeling Buitenland 1995, *Stcrt.* 3 oktober 2000, nr. 191, p. 8
7. Wijziging paspoortuitvoeringsregelingen, *Stcrt.* 22 december 2000, nr. 249, p. 8

E. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

1. Regeling onderwijsbevoegdheid machineschrijven/tekstverwerken en kantoorpraktijk, *Uitleg* (Gele katern) 26 januari 2000, nr. 2, p. 8
2. Regeling overgangsmaatregelen vo-eindexamens oude stijl, *Uitleg* (Gele katern) 15 maart 2000, nr. 6/7, p. 25
3. Regeling overgangsmaatregel profieexamens havo 2000, *Uitleg* (Gele katern) 15 maart 2000, nr. 6/7, p. 28
4. Overgangsregeling onderwijsbevoegdheid leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs, *Uitleg* (Gele katern) 15 maart 2000, nr. 6/7, p. 36
5. Regeling tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Wet educatie en beroepsonderwijs, *Uitleg* (Gele katern) 5 april 2000, nr. 10, p. 14
6. Wijziging van de Regeling tegemoetkoming studiekosten in verband met de uitbreiding lijst lerarenopleiding 'tekortvakken', *Uitleg* (Gele katern) 17 mei 2000, nr. 13, p. 3
7. Thema's voor het centraal examen klassieke taal en letterkunde 2002, *Uitleg* (Gele katern) 24 mei 2000, nr. 14, p. 26
8. Subsidieregeling Stichting Beroepenpromotie Nederland (SBN), *Uitleg* (Gele katern) 28 juni 2000, nr. 18, p. 52
9. Regeling tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) in verband met de aanvulling van artikel 7.4, zesde lid, van die wet per studiejaar 2000-2001, *Uitleg* (Gele katern) 12 juli 2000, nr. 18a, p. 55
10. Aanvullende vergoeding leraar in opleiding (lio) 2000-2001 voor de sectoren voortgezet onderwijs (vo) en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie (bve), *Uitleg* (Gele katern) 26 juli 2000, nr. 18b, p. 9
11. Regeling impuls beroepsonderwijs voor instellingen 2000, *Uitleg* (Gele katern) 6 september 2000, nr. 19, p. 41
12. Wijziging Regeling financiële ondersteuning Studentenkamer Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), *Uitleg* (Gele katern) 6 september 2000, nr. 19, p. 54
13. Regeling studiefinanciering 2000, *Uitleg* (Gele katern) 13 september 2000, nr. 20, p. 5
14. Aanwijzingsbesluit Regeling ziektekostenvoorziening onderwijs- en onderzoekpersoneel, *Uitleg* (Gele katern) 11 oktober 2000, nr. 24, p. 5
15. Regeling aanvullende vergoeding kwaliteitsimpuls arbeidsorganisatie schooljaar 2000-2001, *Uitleg* (Gele katern) 11 oktober 2000, nr. 24, p. 9
16. Vaststelling subsidieplafond 2001 Subsidieregeling Kennisuitwisseling Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, *Uitleg* (Gele katern) 15 november 2000, nr. 26, p. 31

17. Financiële impuls voor basisscholen met veel achterstandlerlingen, *Uitleg* (Gele katern) 29 november 2000, p. 11
18. Wijziging aanwijzing exameneenheden centrale examens handel en verkoop vmbó, *Uitleg* (Gele katern), 29 november 2000, nr. 28a, p. 31
19. Regeling Stimulering Computerbezit BVE voor het jaar 2000, *Uitleg* (Gele katern) 29 november 2000, nr. 28, p. 28
20. Regeling aanvullende vergoeding kwaliteitsimpuls arbeidsorganisatie voor instellingen, *Uitleg* (Gele katern) 29 november 2000, nr. 28, p. 30
21. Regeling aanvullende vergoeding ict, achterstallig onderhoud, interne verbouwing en vernieuwing inventaris 2000, *Uitleg* (Gele katern) 13 december 2000, nr. 30, p.
22. Regeling exploitatiekosten scholen vwo-havo-mavo-vbo-lwoo-praktijkonderwijs schooljaar 2001-2002, *Uitleg* (Gele katern) 20 december 2000, nr. 30a, p. 32

F. Ministerie van Financiën

1. Wijziging uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag, *Stcrt.* 19 september 2000, nr. 181, p. 12
2. Wijziging uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelasting 1994, *Stcrt.* 2000, nr. 2, p. 5

G. Ministerie van Defensie

H. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

1. Wijziging Regeling verpakking en verpakkingsafval, *Stcrt.* 21 maart 2000, nr. 57, p. 9
2. (EZ) Regeling EnergiePrestatieAdvies, *Stcrt.* 4 april 2000, nr. 67, p. 10
3. Examenreglement Besluit vluchtige organische stoffen Wms 2000, *Stcrt.* 11 april 2000, nr. 72, p. 15
4. Regeling erkenning en examinering Besluit vluchtige organische stoffen WMS, *Stcrt.* 11 april 2000, nr. 72, p. 14 (*vervanging* van de publicatie in *Stcrt.* 16 februari 2000, nr. 33)
5. Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms, *Stcrt.* 11 april 2000, nr. 72, p. 15
6. (LNV) Wijziging Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij, *Stcrt.* 9 mei 2000, nr. 89, p. 11
7. Wijziging subsidieplafond Subsidiebesluit openbare lichamen milieubeheer, *Stcrt.* 13 juni 2000, nr. 111, p. 12
8. Wijziging Besluit bepalingmethode zwavelgehalte brandstoffen, *Stcrt.* 18 juli 2000, nr. 136, p. 8
9. Regeling grenswaarden luchtmissies VCM-inrichtingen milieubeheer, *Stcrt.* 18 juli 2000, nr. 136, p. 8
10. Regeling grenswaarden VCM-emissies PVC-inrichtingen, *Stcrt.* 18 juli 2000, nr. 136, p. 13
11. Regeling bepalingmethode cadmiumgehalte van producten Wms, *Stcrt.* 26 september 2000, nr. 186, p. 23

I. Ministerie van Verkeer en Waterstaat

1. Wijziging Regeling vergunning tot vluchtuitvoering, *Stcrt.* 29 februari 2000, nr. 42, p. 15
2. Wijziging Regeling kentekens en kentekenplaten (uitzondering taxi's), *Stcrt.* 30 mei 2000, nr. 104, p. 14
3. Wijziging Regeling communicatie en loodsaanvragen zeevaart, *Stcrt.* 30 mei 2000, nr. 104, p. 13
4. Regeling eisen geschiktheid 2000, *Stcrt.* 23 mei 2000, nr. 99, p. 10
5. Wijziging Regeling coderingen beperkingen rijbevoegdheid t.b.v. ICD-dragers, *Stcrt.* 23 mei 2000, nr. 99, p. 14
6. Wijziging maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid, *Stcrt.* 23 mei 2000, nr. 99, p. 13
7. Wijziging Regeling voervoer over de spoorweg van gevaarlijke stoffen i.v.m. de wijziging RID, *Stcrt.* 20 juni 2000, nr. 116, p. 15
8. Regeling professioneel vuurwerk RGS, *Stcrt.* 1 augustus 2000, nr. 146, p. 14
9. Wijziging Voorschriften meetmiddelen 1997 in verband met de conformiteitseisen bij herkeuring en aanpassing technische eisen rollenremtestbanken, *Stcrt.* 22 augustus 2000, nr. 161, p. 8
10. Wijziging Regeling Verkeersvluchten, *Stcrt.* 22 augustus 2000, nr. 161, p. 8
11. Invoering tarieven Schepenwet 1999 voor de Nederlandse Antillen, *Stcrt.* 29 augustus 2000, nr. 166, p. 11
12. Wijziging toepassingsbereik Regeling tarieven vissersvaartuigen 1999, *Stcrt.* 29 augustus 2000, nr. 166, p. 11
13. Wijziging overnametarieven vissersvaartuigen, *Stcrt.* 29 augustus 2000, nr. 166, p. 11
14. Wijziging regeling anker- en meerverboden voor de Waal, Rijn en Lek, *Stcrt.* 10 oktober 2000, nr. 196, p. 11
15. Wijziging Privacyreglement kentekenregister 1996, *Stcrt.* 24 oktober 2000, nr. 206, p. 9
16. Wijziging regeling kentekens en kentekenplaten, *Stcrt.* 28 november 2000, nr. 231, p. 9
17. Regeling informatie aanbestedingen concessie openbaar vervoer, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 10
18. Wijziging Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 11

J. Ministerie van Economische Zaken

1. (VROM) Regeling EnergiePrestatieAdvies, *Stcrt.* 4 april 2000, nr. 67, p. 10
2. Wijziging regelingen aanwijzing bewijsstukken Vestigingsbesluit bedrijven, *Stcrt.* 15 februari 2000, nr. 32, p. 9
3. Regeling tijdelijk toestaan gecombineerd gebruik meeteenheden, *Stcrt.* 29 februari 2000, nr. 42, p. 8

K. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

1. Wijziging diverse ministeriële regelingen in verband met L-formulier, *Stcrt.* 18 januari 2000, nr. 12, p. 11
2. Wijziging regeling toelating groenterassen 1973, *Stcrt.* 18 januari 2000, nr. 12, p. 12
3. Vaststelling formulier grondgebruikersverklaring, *Stcrt.* 8 februari 2000, nr. 27, p. 12
4. Wijziging Regeling superheffing 1993, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 23
5. Wijziging Besluit tarieven in- en doorvoer vee en veeproducten 1993, *Stcrt.* 13 juni 2000, nr. 111, p. 10
6. Regeling betreffende het bijeenbrengen van dieren 2000, *Stcrt.* 27 juni 2000, nr. 121, p. 12
7. Vrijstelling verbod nachtvisserij, *Stcrt.* 4 juli 2000, nr. 126, p. 9
8. Openstelling en subsidieplafond Stimuleringsregeling inrichting duurzame glastuinbouwgebieden, *Stcrt.* 11 juli 2000, nr. 131, p. 10
9. Stimuleringsregeling inrichting duurzame glastuinbouwgebieden, *Stcrt.* 11 juli 2000, nr. 131, p. 8
10. Wijziging Regeling vaststelling formulieren Wet herstructurering varkenshouderij, *Stcrt.* 2000, nr. 146, p. 10
11. Wijziging bijlage Regeling toelating groenterassen, *Stcrt.* 15 augustus 2000, nr. 156, p. 8
12. Wijziging Regeling gebruik hormonen en beta-antagonisten en Regeling verbod handel met bepaalde stoffen behandelde dieren en producten
13. Wijziging Regeling uitvoer vers vlees en vleesbereiding, *Stcrt.* 4 september 2000, nr. 170, p. 13
14. Wijziging regeling invoer, uitvoer en verkeer van planten, *Stcrt.* 19 september 2000, nr. 181, p. 11
15. Wijziging Vrijstellingsregeling mestbe- en verwerking Meststoffenwet, *Stcrt.* 19 september 2000, nr. 181, p. 11
16. Wijziging Regeling toelating groenterassen 1973, *Stcrt.* 3 oktober 2000, nr. 191, p. 12
17. Regeling bruin- en ringrot, *Stcrt.* 31 oktober 2000, nr. 211, p. 10
18. Wijziging Regeling stimulering biologische productiemethode, *Stcrt.* 21 november 2000, nr. 226, p. 11
19. Wijziging Regeling aanwijzing entstoffen voor dieren, *Stcrt.* 12 december 2000, nr. 241, p. 14
20. Wijziging Regeling landbouwgrond Meststoffenwet, *Stcrt.* 21 december 2000, nr. 248, p. 12

L. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1. Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers, *Stcrt.* 24 januari 2000, nr. 16, p. 9
2. Regeling vergoeding bijdragen Remigratiewet, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 13
3. Wijziging scholingsregels WW, *Stcrt.* 6 juni 2000, p. 9

4. Wijziging verplichtstelling deelname in bedrijfspensioenfonds, *Stcrt.* 13 juni 2000, nr. 111, p. 11
5. Regeling wijziging Arbeidsomstandighedenregeling betreffende werkzaamheden met vluchtige organische stoffen, *Stcrt.* 5 september 2000, nr. 171, p. 18
6. Wijziging Regeling vergoedingen keuring stoom- of dampstoestellen, *Stcrt.* 3 oktober 2000, nr. 191, p. 15

M. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

1. Regeling premieheffing ziekenfondsverzekering zelfstandigen in bijzondere gevallen, *Stcrt.* 9 mei 2000, nr. 89, p. 12
2. Wijziging bijlage 1 Regeling farmaceutische hulp, *Stcrt.* 8 augustus 2000, nr. 151, p. 8
3. Regeling vacatiegelden voorzitters en rechtsgeleerde leden tuchtcolleges, *Stcrt.* 3 oktober 2000, nr. 191, p. 15
4. Wijziging Regeling aanvraaggegevens en formulieren Drank- en Horecawet, *Stcrt.* 10 oktober 2000, nr. 196, p. 15
5. Wijziging Regeling proeven op farmaceutische producten, *Stcrt.* 10 oktober 2000, nr. 196, p. 18
6. Wijziging Regeling Verpakkingen- en gebruiksartikelen, *Stcrt.* 24 oktober 2000, nr. 206, p. 8
7. Warenwetregeling Dioxine in paling, *Stcrt.* 31 oktober 2000, nr. 211, p. 14
8. Wijziging regeling hulpmiddelen 1996, *Stcrt.* 14 november 2000, nr. 221, p. 15
9. Vaststelling premiepercentages en premiebedragen sociale ziektekostenverzekeringen 2001, *Stcrt.* 21 november 2000, nr. 226, 12
10. Wijziging Besluit ziekenvervoer ziekenfondsverzekering 1980 en Regeling eigen bijdrage kraamzorg ziekenfondsverzekering, *Stcrt.* 11 december 2000, nr. 240, p. 14
11. Regeling solvabiliteitsmarge en maximum reserve Ziekenfondswet, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 12
12. Wijziging Regeling vergoedingen WOG, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 13

BIJLAGE 2

Diepte-analyse geselecteerde regelingen op kwaliteitsdimensies uit Aanwijzingen voor de regelgeving

1! Analysetabellen

In het onderstaande overzicht is het resultaat van de diepte-analyse volgens de in het vorige hoofdstuk ontwikkelde analysetabellen van de geselecteerde ministeriële regelingen opgenomen.

Regeling: 1. Sanctieregeling Sierra Leone, *Stcrt.* 14 november 2000, nr. 211, p. 8

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	-
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	-
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	ja	De sancties gesteld op overtreding van de normen van de regeling vloeien voort uit het stelsel van de Sanctiewet 1977.
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p><i>1. Awr 340 - artikel 2</i></p> <p>Artikel 2 verbiedt het te handelen in strijd met artikel 1 Verordening (EG) nr. 1745/2000 Van de Raad van de Europese Unie van 3 augustus 2000 betreffende de invoer in de Gemeenschap van ruwe diamanten uit Sierra Leone (<i>PbEG L 200</i>). Dit is in strikte zin niet in strijd met Awr 340 die zich verzet tegen het overnemen van onderdelen van EG-verordeningen. Het probleem is alleen dat ook het handelen in strijd met andere bepalingen van de betreffende EG-verordening verboden is. Deze wijze van formuleren kan dus aanleiding geven tot misverstanden. Bedoeld is hier te zeggen dat overtreding van artikel 1 van de aan de orde zijnde EG-verordening (kunnen) worden bestraft met de sancties uit de Sanctiewet 1977 (zie ook de toelichting op artikel 2).</p> <p>In artikel 2, tweede lid, van dit besluit manifesteert zich te risico van verwarring. Daar wordt gezegd dat het verbod van artikel 1 van de Verordening niet meer van toepassing zou zijn indien toepassing is gegeven aan artikel 2 van de verordening. Dat is onjuist. Het verbod is dan als rechtsnorm nog steeds van toepassing; een Nederlandse minister heeft niet de bevoegdheid om dat verbod buiten toepassing te verklaren. Wat bedoeld wordt is dat door de toepassing van artikel 2 van de verordening in Nederland het bevoegde gezag niet langer de bevoegdheid heeft om wegens overtreding van artikel 1 van de verordening een sanctie op te leggen.</p> <p><i>2. Awr 96 en artikelen 3 en 4</i></p> <p>De volgorde van de artikelen 3 en 4 is niet conform Awr 96.</p> <p><i>3. Awr 180 en 181 en tweede volzin artikel 4</i></p> <p>Doordat de Verordening (EG) nr. 1745/2000 Van de Raad van de Europese Unie van 3 augustus 2000 betreffende de invoer in de Gemeenschap van ruwe diamanten uit Sierra Leone (<i>PbEG L 200</i>) een tijdelijke werking heeft (artikel 7 van die verordening) bepaalt de regeling dat artikel 2 op 6 januari vervalt. Dit onderdeel is in feite overbodig omdat het juridisch niets toevoegt: door artikel 2 te laten vervallen verandert er niets aan de al dan niet rechtsgeldigheid van het verbod waar het om gaat. Voor de duidelijkheid en consistentie van de regeling heeft het vervallen verklaren van het verbod in de Nederlandse regeling zelf wel een toegevoegde waarde.</p>
--	--

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		
- rechtstreeks in de wet	ja	Sanctiewet 1977
- conform Awr 26?	-	I.c. niet direct van toepassing, vanwege de systematiek van de Sanctiewet 1977
- voldoende basis?	ja	<p>Artikel 2, tweede lid, Sanctiewet 1977 geeft de Minister de bevoegdheid tot het vaststellen van een ministeriële sanctieregeling indien de regels uitsluitend strekken ter uitvoering van verplichtingen die voortvloeien uit verdragen of uit bindende besluiten van volkenrechtelijke organisaties. De i.c. juridisch bindende regels van Verordening (EG) nr. 1745/2000 Van de Raad van de Europese Unie van 3 augustus 2000 betreffende de invoer in de Gemeenschap van ruwe diamanten uit Sierra Leone (<i>PbEG L 200</i>) betreffen alleen het onderwerp 'invoer van ruwe diamanten' en niet van 'wapens en alle soorten aanverwant materiaal'. Het eveneens aan het de sanctieregeling ten grondslag liggende Gemeenschappelijke standpunt van de Raad van de Europese Unie betreft het punt van de invoer van wapens en aanverwant materiaal. Dat is bindend voor de lidstaten ingevolge artikel 15 van het EU-verdrag. Gaat men ervan uit dat het Gemeenschappelijk standpunt ook geldt als een juridisch bindend besluit in de zin van artikel 2, tweede lid, van de Sanctiewet 1977 dan is de Minister ook voor dit gedeelte bevoegd een regeling te treffen.</p>

Regeling: 1. Regeling toepassing mechanische hulpmiddelen verpleegden, *Stcrt.* 25 januari 2000, nr. 17, p. 8

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>

	<p><i>1. Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd. Volstaan is met de weergave van de citeertitel.</p> <p><i>2. Awr 112 en de aanhef</i> De aanhef van de regeling is niet aanwijzingconform. Na 'de Minister' had een puntkomma moeten staan in plaats van een punt.</p> <p><i>3. Awr 122 en het begrip 'wet' in artikel 1</i> In artikel 1 wordt - om redenen van afkorting - het begrip 'wet' gedefinieerd als 'Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden'. Het begrip wet komt verder in de regeling slechts één keer voor in artikel 3. Hiermee wordt geen herhaling voorkomen, maar worden juist meer woorden dan strikt nodig zijn nodig gebruikt.</p> <p><i>4. Awr 54 en het begrip 'verpleegde'</i> De regeling maakt op verschillende plaatsen gebruik van het begrip 'verpleegde'. Met name in de artikelen 6 en 7 is niet steeds duidelijk of met dat begrip alle verpleegden worden bedoeld, of alleen die verpleegden ten aanzien van wie mechanische middelen zijn toegepast.</p> <p>N.B. Justitie heeft de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte de plaats en datum van ondertekening onder de regeling te vermelden.</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>	<i>Commentaar</i>

<p>A. Inhoud</p> <p>-rechtstreeks in de wet</p> <p>- conform Awr 26?</p> <p>- voldoende basis?</p>	<p></p> <p>ja</p> <p>ja</p> <p>nee</p>	<p>Artikel 27, vierde lid, van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden geeft, naar de letterlijke tekst slechts bevoegdheid tot het stellen van nadere regels omtrent de <i>bevestiging</i> van mechanische middelen aan het lichaam. Een aantal van de regels in de regeling gaan echter verder dan het geven van regels over die bevestiging waartoe de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden de bevoegdheid geeft. Zo bevat artikel 5 voorschriften voor het vaststellen van een protocol door het hoofd van de inrichting en artikel 6 voorschriften over toezicht en verslaglegging van de verpleegde ten aanzien van wie mechanische middelen aan het lichaam zijn toegepast. Strikt genomen biedt artikel 27, vierde lid, van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden daartoe niet de bevoegdheid. De bevoegdheidsbasis is dus onvoldoende. De vraag is echter wel of de rechter om die reden onderdelen van deze regeling ook niet verbindend zou achten. De regels van de artikelen 5 en 6 staan immers in nauwe relatie tot die bevestiging van de mechanische middelen. Verder kan men zich afvragen of in de artikelen 5 en 6 geen sprake is van gebonden uitvoering van de overige bepalingen van artikel 27 Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden in de zin van het arrest van de HR 11 januari 1977, <i>NJ</i> 1977, 467 (Bromfietsvalhelm).</p>
--	--	---

Regeling: 5. Regeling notariële tarieven familiepraktijk minderdraagkrachtigen, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 54 - Opschrift en artikelen 2 en 5</i> De regeling gebruikt in het opschrift en in het lichaam van de regeling het begrip 'minderdraagkrachtigen'. Volgens het Groene boekje zijn dat twee woorden: 'minder draagkrachtigen'. De behoefte om het aan elkaar te schrijven in dit geval is overigens begrijpelijk vanwege de anders mogelijke verwarring.</p> <p>2. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd. Volstaan is met de weergave van de citeertitel.</p> <p>3. <i>Awr 96 en volgorde artikelen 2, 3 en 4</i> De volgorde van de artikelen 2, 3 en 4 is niet conform Awr 96.</p> <p>N.B. Justitie heeft de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte de plaats en datum van ondertekening onder de regeling te vermelden.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud - rechtstreeks in de wet - conform Awr 26? - voldoende basis?	 ja ja ja	

Regeling: 7. Regeling wijziging inkomensgrenzen en eigen bijdragen Wrb 2001, *Stcrt.* 19 december 2000, nr. 246, p. 7

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	x	
		De regeling wijzigt bedragen van inkomensgrenzen
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 60 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling bevat een vermijdbare afkorting die (dan ook nog) niet is gedefinieerd in de regeling zelf.</p> <p>2. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd. Volstaan is met de weergave van de citeertitel.</p> <p>3. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Na de aanduiding van de Staatssecretaris van Justitie verlangt het model van Awr 112 een puntkomma.</p> <p>4. <i>Awr 114 en de aanhef (gelet op)</i> Na 'Gelet op' wordt artikel 35, vijfde lid, Wet op de rechtsbijstand aangehaald. Dat lid geeft echter, als zodanig, niet de regelgevende bevoegdheid tot het vaststellen van deze regeling. Het vijfde lid geeft een norm voor (automatische) aanpassing van de bedragen, maar geen bevoegdheid (zie onder IV).</p> <p>5. <i>Awr 222 en de toelichting</i> De toelichting bij de regeling is in weerwil van Awr 222 niet ondertekend.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		
-rechtstreeks in de wet	nee	<p>Artikel 34, vijfde lid, van de Wet op de rechtsbijstand, noch artikel 34, vierde lid, geven de Minister de bevoegdheid om de bedragen van de inkomensgrenzen te wijzigen bij ministeriële regeling. Ook tot het aanpassen van de eigen bijdrage ex artikel 35, derde lid, van de Wet op de rechtsbijstand is de Minister niet zelfstandig bevoegd.</p> <p>Die bevoegdheid is in beide gevallen voorbehouden aan de regering (artikel 34, vierde lid Wet op de rechtsbijstand). Dat systeem van bevoegdheidstoedeling in de wet wordt nog eens extra bevestigd door artikel 49 van de Wet op de rechtsbijstand.</p> <p>Artikel 34, vijfde lid, Wet op de rechtsbijstand regelt wel een automatische jaarlijkse aanpassing van de bedragen van de inkomensgrenzen volgens de normen die het vijfde lid daarvoor zelf geeft. Van die normen wordt hier afgeweken zonder dat de wetgever daarvoor een bevoegdheid heeft gegeven aan de Minister.</p>
- conform Awr 26?	-	
- voldoende basis?	nee	

D. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Regeling: 2. Aanpassingsregeling Nieuw-Guinea pensioenen 2000-II, Stcrt. 24 oktober 2000, nr. 206, p. 6

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	<p>Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.</p> <p>De toelichting herhaalt de inhoud van de regeling maar geeft geen motieven over overwegingen die voor het treffen van de regeling van belang zijn geweest. In zoverre is er ook geen sprake van een toelichting die voldoet aan de verlangens van Awr 112</p>
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd. Volstaan is met de weergave van de citeertitel.</p> <p>2. <i>Awr 123 en de aanhef van artikel 1</i> In de aanhef van artikel 1 wordt de regeling (abusievelijk) als 'besluit' gekarakteriseerd.</p> <p>3. <i>Awr 86 en artikel 1 onder a en b</i> In artikel 1 worden onder a en b wettelijke regelingen aangehaald die een citeertitel hebben. In een dergelijk geval wordt de Staatsbladvindplaats niet vermeld.</p> <p>4. <i>Awr 82, artikel 1 onder c en artikel 4</i> In artikel 1 onder c wordt het begrip 'normbedrag' gedefinieerd en in artikel 4 wordt daarnaar verwezen. Die verwijzing in artikel is niet nodig nu het begrip reeds is gedefinieerd. Daarmee rijst ook de vraag of de definitie in artikel 1 onder c wel nodig is en of niet beter had kunnen volstaan met een wat uitgebreidere verwijzing in artikel 4. Dat laatste zou de leesbaarheid ten goede zijn gekomen (zie ook Awr 52).</p> <p>5. <i>Awr 98 en nummering van de onderdelen</i> De regeling is onderverdeeld in onderdelen die in weerwil van Awr 98 niet zijn genummerd.</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
<p>A. Inhoud</p> <p>-rechtstreeks in de wet</p> <p>- conform Awr 26?</p> <p>- voldoende basis?</p>	<p>ja</p> <p>ja</p> <p>ja</p>	

D.1 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Minister van Grote Steden- en integratie beleid

Regeling: 1. Regeling vaststelling bedragen Remigratiewet, <i>Stcrt.</i> 28 maart 2000, nr. 62, p. 8		
<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?		Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?		
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?		
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>

		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Awr 112 verlangt dat het onderdeel van de aanhef dat begint met 'Gelet op' wordt afgesloten met een puntkomma, in plaats van een komma.</p> <p>3. <i>Awr 54 en artikel 5 tweede lid</i> In artikel 5, tweede lid, is abusievelijk 'betalingenverkeer' geschreven in plaats van betalingsverkeer.</p> <p>4. <i>Awr 179 en artikel 8</i> Artikel 8 koppelt de inwerkingtreding van de regeling aan de inwerkingtreding van de wet. In strikte zin wordt daarmee afgeweken van de modellen die Awr 179 geeft voor de inwerkingtreding van ministeriële regelingen in normale gevallen. Van de modellen kan overigens wel worden afgeweken als sprake is van een niet normaal geval. Daarvan zou in dit geval sprake kunnen zijn, maar dat wordt niet toegelicht.</p> <p>5. <i>Awr 78, Awr 83a, Awr 121 en artikel 8</i> De verwijzing naar 'de wet' in artikel 8 is verwarrend omdat niet is gedefinieerd om welke wet het gaat.</p> <p>6. <i>Awr 103, Awr 52 en de bijlagen</i> Op de bijlagen is niet vermeld bij welk artikel van de regeling ze behoren. Bovendien wordt boven de bijlage de vaststelling(srechtshandeling) herhaald die ook al in de artikelen van het lichaam van de regeling zelf werden gebruikt. Dat is verwarrend.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
<p>A. Inhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis? 	<p>nee</p> <p>ja</p> <p>ja</p>	<p>Op grond van artikel 7, eerste lid, van de Remigratiewet is de regering bevoegd om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen die onder andere betrekking kunnen hebben op de hoogte van de vergoedingen, de tegemoetkomingen in de kosten en de periodieke uitkering. Op die basis is het Besluit voorzieningen Remigratiewet tot stand gebracht dat op zijn beurt in de artikelen 2, eerste en tweede lid, 3, eerste lid, 4, 6, 7, eerste lid, en 10, eerste lid, aan de Minister de bevoegdheid toekent tot het vaststellen van nadere regels.</p>

Regeling: 2. Vaststelling controleprotocol in het kader van de Remigratiewet, Stcrt. 28 maart 2000, nr. 62, p. 10

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	nee	<i>Awr 211 en het ontbreken van een toelichting.</i> De regeling is niet voorzien van een toelichting terwijl daaraan wellicht wel behoefte zou kunnen bestaan. Het is geen regeling waarvan gezegd kan worden dat deze louter technische voorschriften bevat.
- ex ante handhavingsevaluatie?	-	
- overwegingen lasten baten?	-	
- overwegingen conflictbeperking?	-	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar
		1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106. 2. <i>Awr 103 en de bijlagen</i> Op de bijlage is niet, zoals Awr 103 vergt, vermeld bij welk artikel van de regeling deze behoort. De bijlage is ook op een manier ingedeeld die verwijzing naar onderdelen ervan bemoeilijkt.
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		
- rechtstreeks in de wet?	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

Regeling: 6. Wijziging bijlage E Paspoortuitvoeringsregeling Buitenland 1995, Stcrt. 3 oktober 2000, nr. 191, p. 8

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	nee	
- ex ante handhavingsevaluatie?	-	
- overwegingen lasten baten?	-	
- overwegingen conflictbeperking?	-	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar
		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en Awr 114 en de aanhef</i> In weerwil van de Awr 112 jo. 114 is nagelaten de basis voor de regeling in de aanhef te vermelden.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		De wijzigingsregeling berust op de artikelen 2, eerste lid, onder g en tweede lid, 3, derde lid, 8, eerste en tweede lid, 16, tweede lid, 26, eerste lid, onder d en derde lid, 27, eerste lid, 30, 40, eerste lid, onder d, en zesde lid, 43, 57 en 59 van de Paspoortwet en artikel 7 van het Besluit paspoortgelden, die de basis vormen voor de Paspoortuitvoeringsregeling Buitenland 1995.
- rechtstreeks in de wet?	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

Regeling: 9. Subsidieregeling Stichting Beroepenpromotie Nederland (SBN), Uitleg (Gele katern) 28 juni 2000, nr. 18, p. 52

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	nee	De regeling bevat geen toelichting terwijl het gaat om een discretionaire bevoegdheid van de Minister van OCW tot vaststelling van de regeling.
- ex ante handhavingsevaluatie?	-	
- overwegingen lasten baten?	-	
- overwegingen conflictbeperking?	-	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p><i>1. Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling. Ook is het model van Awr 106, eerste lid, niet gevolgd. Volstaan is met de weergave van de citeertitel die ook een afkorting bevat (niet van de regeling maar van de aan de orde zijnde Stichting).</p> <p><i>2. Awr 93 en aanduiding van de Minister in aanhef, artikel 1 en de ondertekening</i> In de aanhef (en ook in artikel 1 en bij de ondertekening) wordt de Minister van Onderwijs, cultuur en wetenschappen zonder hoofdlettergebruik aangehaald. Uit de toelichting van Awr 93 blijkt dat de bewindspersonen wel met hoofdletters worden geschreven. De aanduidingswijze van OCW wijkt hier af van de aanduidingswijze van andere departementen.</p> <p><i>3. Awr 112 en aanhef</i> De aanhef wijkt op een enkel punten af van het model van Awr 112. Na de aanduiding van de Minister volgt een komma in plaats van een puntkomma.</p> <p><i>4. Awr 52 en Awr 121 en het begrip 'wet' artikel 1</i> In artikel 1 wordt onder a 'wet' gedefinieerd als Wet educatie en beroepsonderwijs. In de regeling komt vervolgens de term 'wet' niet meer voor. Wel wordt een andere wet genoemd in artikel 3.</p> <p><i>5. Awr 98, Awr 54 en opschrift bij de artikelen 1 en 2</i> Artikel 1 kent het opschrift 'Begripsbepalingen'. De regeling kent echter maar één artikel met definities. Het woord 'bepalingen' is in dit verband ambigu. Verwijst het naar het artikel als geheel (dan zou het enkelvoud moeten zijn) of naar de begrippen die worden gedefinieerd (dan zou het dus niet 'bepalen' moeten zijn)? In Awr 121 wordt het woord 'begripsbepaling' (waarschijnlijk ook daarom) in het enkelvoud gebruikt, waardoor mogelijke verwarring wordt voorkomen. Het begrip verwijst dan naar het artikel als geheel. Hetzelfde probleem kleeft ook aan het in meervoud gestelde opschrift van artikel 2 van de regeling dat luidt: 'Doelomschrijvingen'. Het gaat in dit geval slechts om één omschrijving.</p> <p><i>6. Awr 54, Awr 58 en artikel 1</i> In artikel 1 wordt het begrip 'Minister' gedefinieerd met een hoofdletter. Verder in de regeling wordt het begrip met kleine letter geschreven. Zoals wel vaker bij definities wordt is het definiendum niet voorzien van een lidwoord en het definiens wel, waardoor, wanneer men het begrip letterlijk inleest in de regeling, verwarring zou kunnen ontstaan.</p>
--	--

	<p>7. <i>Awr 52 Awr, Awr 101 en leesbaarheid artikel 2, tweede lid</i> Artikel 2, tweede lid, geeft een opsomming, maar het karakter van de opsomming wordt onduidelijk door het gebruik van de zinsnede 'voorzover zij bijdragen aan de promotie van het beroepsonderwijs'.</p> <p>8. <i>Awr 98 en de opschriften van de artikelen 3 en 11</i> Artikel 3 bevat een opschrift dat niet correspondeert met de inhoud van het artikel. Het artikel kondigt voorschriften uit de Awb aan, maar het artikel gaat over voorschriften uit een andere wet. Iets dergelijks doet het opschrift van artikel 11 dat een niet in het artikel zelf aanwezige citeertitel aankondigt.</p> <p>9. <i>Awr 104a en artikel 9</i> Artikel 9 herhaalt onderdelen van de bepalingen van de artikelen 4:74, 4:75 en 4:78 van de Awb. Een dergelijke herhaling is volgens Awr 104a te vermijden.</p> <p>10. <i>Awr 54 en artikel 10</i> Artikel 10 bezigt het woord 'ambtshalve' waar bedoeld wordt dat de beschikking - als automatisme - na verloop van drie maanden wordt geacht te zijn verleend indien de Minister niet van zich laat horen.</p> <p>11. <i>Awr 96 en de artikelen 11, 12 en 13</i> De volgorde van de artikelen 11, 12 en 13 is niet conform Awr 96. Dat heeft tot gevolg dat het bekendmakingsvoorschrift tot tweemaal toe in de staart van de regeling voorkomt (in artikel 11 en artikel 13). Door de systematiek van de opmaak van <i>Uitleg</i> kent artikel 13 nu ook twee zeer verschillende onderwerpen te weten de citeertitel en het bekendmakingsvoorschrift., dat overigens ingevolge Awr 196 niet in een artikel behoort te worden opgenomen.</p> <p>12. <i>Awr 185, Awr 106 en artikel 13</i> De citeertitel van de regeling en het opschrift komen niet overeen (het opschrift bevat in afwijking van de citeertitel een afkorting)</p> <p>N.B. De vorm en opmaak van de regelingen van OCW verschilt sterk van die van de andere departementen. Dat is voor een gedeelte het resultaat van de - van de <i>Staatscourant</i> - afwijkende opmaak van <i>Uitleg</i>, en voor een gedeelte het gevolg van 'klassieke' OCW-regelgevingstradities. Zo bevatten bijvoorbeeld de bepalingen van OCW-regelingen altijd opschriften.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten	Commentaar

A. Inhoud		
- rechtstreeks in de wet	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

Regeling: 10. Regeling tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) in verband met de aanvulling van artikel 7.4, zesde lid, van die wet per studiejaar 2000-2001, Uitleg (Gele katern) 12 juli 2000, nr. 18a, p. 55

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd.</p> <p>2. <i>Awr 93 en aanduiding van de Minister in aanhef en de ondertekening</i> In de aanhef (en ook in artikel 1 en de ondertekening) wordt de Minister van Onderwijs, cultuur en wetenschappen zonder hoofdlettergebruik aangehaald. Uit de toelichting van Awr 93 blijkt dat de bewindspersonen wel met hoofdletters worden geschreven. De aanduidingswijze van OCW wijkt hier af van de aanduidingswijze van andere departementen.</p> <p>3. <i>Awr 86 en de toelichting</i> In de toelichting wordt een regeling met citeertitel aangehaald (Tijdelijke wet aanwijzing bèta-opleidingen) waarbij ook de vindplaats in het <i>Staatsblad</i> wordt vermeld. Dat is ingevolge Awr 86 overbodig.</p> <p>N.B. De vorm en opmaak van de regelingen van OCW verschilt sterk van die van de andere departementen. Dat is voor een gedeelte het resultaat van de - van de <i>Staatscourant</i> - afwijkende opmaak van <i>Uitleg</i>, en voor een gedeelte het gevolg van 'klassieke' OCW-regelgevingstradities. Zo bevatten bijvoorbeeld de bepalingen van OCW-regelingen altijd opschriften.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
<p>A. Inhoud</p> <p>-rechtstreeks in de wet</p> <p>- conform Awr 26?</p> <p>- voldoende basis?</p>	<p>ja</p> <p>ja</p> <p>±</p>	<p>Artikel 7.4, negende lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) geeft de Minister de bevoegdheid om bij ministeriële regeling bepaalde opleidingen toe te voegen aan of op te nemen in de lijst van opleidingen die worden genoemd in artikel 7.4, zesde lid van de WHW. Dat is wat gebeurt in deze regeling. Via een ministeriële regeling de <i>wet</i> wordt op basis van artikel 7.4, negende lid, van de WHW gewijzigd. Die handelwijze brengt in strikte zin in strijd met Awr 223 en het voorschrift van Awr 34 (die overigens niet geheel met elkaar parallel lopen), zoals dat ook blijkt uit de toelichting moet worden verstaan. Een dergelijke handelwijze leidt, volgens de toelichting bij Awr 34, tot ondoorzichtige regelgeving.</p>

Regeling: 23. Regeling exploitatiekosten scholen vwo-havo-mavo-vbo-lwoopraktijkonderwijs schooljaar 2001-2002, Uitleg (Gele katern) 20 december 2000, nr. 30a, p. 32

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
-	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p>1. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling en ook het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd.</p> <p>2. <i>Awr 93 en aanduiding van de staatssecretaris (en de Minister van LNV) in aanhef en de ondertekening</i> In de aanhef (en ook in artikel 1 en de ondertekening) wordt de Staatssecretaris van Onderwijs, cultuur en wetenschappen - en hier ook de Minister van Landbouw, natuurbeheer en visserij - zonder hoofdlettergebruik aangehaald. Uit de toelichting van Awr 93 blijkt dat de bewindspersonen wel met hoofdletters worden geschreven. De aanduidingswijze van OCW wijkt hier af van de aanduidingswijze van andere departementen.</p> <p>2. <i>Awr 98, Awr 54 en opschrift bij artikel 1</i> Artikel 1 kent het opschrift 'Begripsbepalingen'. Dat is een meervoudsaanduiding. De regeling kent echter maar één artikel met definities. Het woord 'bepalingen' is in dit verband ambigu. Verwijst het naar het artikel als geheel (dan zou het enkelvoud moeten zijn) of naar de begrippen die worden gedefinieerd (dan zou het dus niet 'bepalen' moeten zijn)? In Awr 121 wordt het woord 'begripsbepaling' (waarschijnlijk ook daarom) in het enkelvoud gebruikt, waardoor mogelijke verwarring wordt voorkomen. Het begrip verwijst dan naar het artikel als geheel.</p> <p>3. <i>Awr 196 en artikel 8</i> Al staat de bepaling over de bekendmaking - artikel 8 - strikt genomen op de goede plaats (zie Awr 96) Awr 196 verlangt, als bijzondere regeling, dat de lastgeving tot bekendmaking van een ministeriële regeling niet in een apart artikel in de regeling zelf wordt opgenomen, maar een onderdeel vormt van het slotformulier.</p> <p>N.B. De vorm en opmaak van de regelingen van OCW verschilt sterk van die van de andere departementen. Dat is voor een gedeelte het resultaat van de - van de <i>Staatscourant</i> - afwijkende opmaak van <i>Uitleg</i>, en voor een gedeelte het gevolg van 'klassieke' OCW-regelgevingstradities. Zo bevatten bijvoorbeeld de bepalingen van OCW-regelingen altijd opschriften.</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>	<i>Commentaar</i>

A. Inhoud -rechtstreeks in de wet - conform Awr 26? - voldoende basis?		
	ja	
	ja	
	ja	

Regeling: 1. Wijziging uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag, *Stcrt.* 19 september 2000, nr. 181, p. 12

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	x	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	ja	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>
		<p>1. <i>Awr 106, 107 en 108 en het opschrift</i> Het opschrift van de regeling is niet aanwijzingconform. Er ontbreekt een (aparte) materiële aanduiding het onderwerp van regeling</p> <p>2. <i>Awr 238 en artikel I, wijziging B</i> Awr 238, derde lid, verlangt dat in de vernummersaanhel na het woord 'ingevoegd' wordt toegevoegd: ', luidende:'</p> <p>3. <i>Awr 100 en artikel I, wijziging B</i> Ter inleiding op de opsomming hoort achter 'mits' een dubbele punt te worden geplaatst. Awr 100 schrijft dat niet als zodanig of als model voor, maar wordt dat achterwege gelaten dan is er geen sprake van een opsomming. Overigens dient achter de aanduiding van het nieuwe artikel 8ja geen punt te worden geplaatst, maar technisch was dat hier nagenoeg onvermijdelijk om geen verwarring tussen de artikelaanduiding en de inhoud van het nieuwe artikel te laten ontstaan.</p>

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		
-rechtstreeks in de wet	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis	ja	

**H. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer**

Regeling: 8. Regeling grenswaarden luchtmissies VCM-inrichtingen milieubeheer, Stcrt. 18 juli 2000, nr. 136, p. 8

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	ja	Hiervoor zijn in bijlage II van de regeling eisen opgenomen waaraan voldaan moet worden bij het bemonsteren, meten en analyseren van concentraties van vrachten
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	ja	Overtredingen van de normen van de regeling is via artikel 1a van de Wet op de economische delicten strafbaar gesteld.
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en aanhef</i> Na de aanduiding van de Minister behoort een puntkomma te volgen en geen komma.</p> <p>3. <i>Awr 58 en artikel 1 onder d en e</i> In artikel 1 worden, onder d en e, apart 'productie van VCM' en 'productie van EDC' gedefinieerd, dit terwijl in de regeling dit begrip éénmaal in artikel 4, tweede lid voorkomt, waarbij dan ook nog gesproken wordt over het 'produceren van VCM en EDC'. De definitie wordt hier strikt genomen niet (en op zijn minst niet consistent) in de regeling gebruikt.</p> <p>4. <i>Awr 52, Awr 58, Awr 121 en artikel 1 onder h</i> In artikel 1, onder h, wordt de term 'bijlage' onnodig gedefinieerd.</p> <p>NB. Ook bij VROM wordt de, van sommige andere departementen afwijkende, ondertekeningstijl gevolgd waarbij de plaats en datum van ondertekening worden vermeld.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
<p>A. Inhoud</p> <p>-rechtstreeks in de wet</p> <p>- conform Awr 26?</p> <p>- voldoende basis?</p>	<p>ja</p> <p>-</p> <p>ja</p>	<p>Artikel 21.6, zesde lid, Wet milieubeheer (Wm) bevat een soort 'toverformule' die inhoudt dat al hetgeen ingevolge de Wm bij algemene maatregel van bestuur kan worden geregeld ook bij ministeriële regeling kan worden geregeld indien de regels strekken ter uitvoering van een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend volkenrechtelijk besluit. Deze situatie doet zich hier voor waarmee de bevoegd voor de Minister tot het vaststellen van de regeling gegeven is.</p>

Regeling: 5. Wijziging Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij, *Stcrt.* 9 mei 2000, nr. 89, p. 11

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	x	
- Wijzigingsregeling	x	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar
		N.B. 1 Artikel I kondigt de wijziging van een gewijzigde bijlage 4 aan van de regeling die niet in de <i>Staatscourant</i> is gepubliceerd. Daardoor wordt de regeling als geheel slecht toegankelijk. N.B. 2 In dit geval is - in tegenstelling tot de normale VROM-gewoonte - niet de plaats en datum van ondertekening aan het eind van de regeling opgenomen.
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		
- rechtstreeks in de wet	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

**Regeling: 4. Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen
Wms, Stcrt. 11 april 2000, nr. 72, p. 15**

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	nee	De regeling kent geen toelichting, hetgeen gezien de aard van de materie verbaast. In de regeling wordt een beroepscommissie ingesteld die in administratief beroep oordeelt over geschillen voortkomend uit de toepassing van het Besluit vluchtige organische stoffen Wms. Zowel de (ontbrekende - zie onder IV) bevoegdheidsgrondslag, de mogelijkheid van het administratief beroep, als ook de relatie tot de Awb vragen om nadere motivering die in weerwil van Awr 155 en 211 bij deze regeling is nagelaten.
- ex ante handhavingsevaluatie?	-	
- overwegingen lasten baten?	-	
- overwegingen conflictbeperking?	-	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p><i>1. Awr 106 en 108 en opschrift</i> Het opschrift is niet conform de eisen van Awr 106. Het model van Awr 106, eerste lid, is niet gevolgd. Verder bestaat er een verschil tussen de citeertitel van artikel 8 en het opschrift. De citeertitel kent, in vergelijking tot het opschrift, als extra element het jaartal 2000. Dat is te meer verwarrend omdat het oude - bij deze regeling ingetrokken - reglement precies hetzelfde opschrift kende, maar dan zonder de toevoeging '2000'.</p> <p><i>2. Awr 114 en de aanhef</i> In het geval van deze regeling wordt na de woorden 'Gelet op' niet verwezen naar een hogere regeling waarop de regeling berust. Overigens was dat hier de enige mogelijkheid vanwege het bevoegdheidsdefect dat de regeling als geheel mogelijk kent. (Zie daarover verder punt IV).</p> <p><i>3. Awr 58, Awr 93 en (consistent) hoofdlettergebruik</i> In artikel 1 en de andere artikelen van de regeling wordt de Beroepscommissie met een hoofdletter geschreven. De opschriften van de paragrafen daarentegen bezigen een kleine letter.</p> <p><i>4. Awr 97 en de paragrafenindeling</i> De regeling kent acht artikelen en vijf paragrafen. Vier van die paragrafen bestaan uit één artikel. De vraag is of deze onderverdeling wel nodig is in het belang van de toegankelijkheid van de regeling, zoals Awr 97 dat noemt.</p> <p><i>5. Awr 104a en de artikelen 2 en 3</i> In de artikelen 2 en 3 worden onderdelen uit de regeling van afdeling 6:2 Awb overgenomen, zij het met kleine variaties. Dat geldt vooral bij artikel 2. Awr 104a verzet zich daartegen. (Zie ook onder punt IV).</p> <p><i>6. Awr 78 en 79 en artikel 3</i> Artikel 3, derde lid, van de regeling verwijst abusievelijk naar artikel 6:7 Awb. Daarin is namelijk niet de beslistermijn in administratief beroep voor het tot oordelen bevoegde orgaan geregeld, maar slechts de indieningstermijn voor het beroepschrift. Het element beslistermijn in administratief beroep wordt geregeld in artikel 7:10 Awb.</p> <p>N.B. 1 Deze regeling werd al eerder gepubliceerd in de <i>Stcr.</i> van 16 februari 200, nr. 33</p> <p>N.B. 2 VROM heeft de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte de plaats en datum van ondertekening door de Minister onder aan de regeling op te nemen</p>
--	---

IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		Strijd met Awr 22, 24, 25 en 26. Zie voor toelichtend commentaar onder punt I.
-rechtstreeks in de wet	nee	
- conform Awr 26?	nee	
- voldoende basis?	nee	

I. Commentaar delegatie-aspecten Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms

De - indirecte basis - voor dit reglement lijkt¹³ voort te vloeien uit artikel 24, tweede lid, onder d en e van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Daarin wordt de regering de bevoegdheid gegeven om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen ten aanzien van de eigenschappen van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen stoffen en preparaten en de deskundigheid van personen die bepaalde handelingen met bij algemene maatregel aangewezen stoffen of preparaten (wensen te) verrichten. Mede op die basis is het Besluit vluchtige organische stoffen Wms tot stand gebracht waarin onder andere een erkennings- en typegoedkeuringsregeling voor vluchtige stoffen wordt neergelegd. In dat kader verbiedt artikel 2.1 van het Besluit het om verf en lak te spuiten. Het verbod geldt niet voor personen die met succes een opleiding voor het spuiten met verf of lak hebben gevolgd conform de eisen van het tweede lid van artikel 2.1 van het besluit. Het derde lid van artikel 2.1 geeft de Minister de bevoegdheid om regels te stellen met betrekking tot de inhoud van de opleiding en de geldigheidsduur van het schriftelijk bewijs waaruit blijkt dat met succes de opleiding is gevolgd. Op die basis wordt - zo volgt uit de aanhef van de regeling - vervolgens de (ministeriële) Regeling erkenning en examinering Besluit vluchtige organische stoffen WMS 2000 tot stand gebracht. Die geeft op zijn beurt vervolgens in artikel 11, derde lid, de Minister weer zelf de bevoegdheid om regels omtrent de samenstelling en werkwijze van de - in artikel 11 genoemde - Beroepscommissie te geven.

De wijze waarop de Minister de bevoegdheid voor het opstellen van het Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms verkrijgt is bijzonder. De bevoegdheid wordt door een regeling van gelijke rang - zo lijkt althans de aanhef van het Reglement te suggereren - toegekend. Een dergelijke handelwijze levert strijd op met enkele - voor rechtsschepping via wetgeving - belangrijke rechtsbeginselen. Met name het legaliteitsbeginsel en het in Awr 22 e.v. neergelegde primaat van de wetgever verzetten zich tegen het op deze wijze creëren van een nieuwe regelgevende bevoegdheid door de Minister zelf.

Het bevoegdheidsdefect wordt ook niet geheeld indien het - in weerwil van wat het Reglement zelf in de aanhef aangeeft - in samenhang wordt gelezen met artikel 24, derde lid, van Wet milieugevaarlijke stoffen. Dat artikel bepaalt dat de Minister nadere regels kan stellen omtrent regels die zijn vastgesteld bij algemene maatregel van bestuur op grond van het eerste lid van artikel 24 Wet milieugevaarlijke stoffen. Artikel 24, eerste lid, Wet milieugevaarlijke stoffen geeft de regering een zeer brede bevoegdheid om in geval van een redelijk vermoeden dat door handelingen met stoffen of preparaten ongewenste zullen ontstaan voor mens of milieu bij algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld over het vervaardigen, in Nederland invoeren, toepassen, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen, vervoeren, uitvoeren en zich ontdoen van deze stoffen of preparaten. Weliswaar zou dit zeer ruim gestelde artikel een alternatieve bevoegdheidsbasis voor het Besluit vluchtige organische stoffen Wms op kunnen leveren, maar een bevoegdheid voor de Minister voor het opstellen voor het Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms levert het niet op. De bevoegdheid die het derde lid van artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen aan de Minister geeft is namelijk een voorwaardelijke bevoegdheid: ze is afhankelijk van het *bestaan* van een algemene maatregel van bestuur ("in een maatregel krachtens het eerste lid geregeld onderwerpen"). De hier relevante algemene maatregel van bestuur is het Besluit vluchtige organische stoffen Wms dat op grond van het tweede lid van artikel 24 Wet milieugevaarlijke stoffen bij koninklijk besluit is geslagen.¹⁴ Echter ook dit Besluit geeft geen bevoegdheid tot het opstellen van het Reglement en daarmee is de band naar het 'onderwerpen' die

¹³ 'Lijkt' want de aanhef van de regeling noemt de wettelijke basis niet. Achter 'Gelet op' wordt artikel 11 derde lid, van de Regeling erkenning en examinering Besluit vluchtige organische stoffen WMS 2000, als hogere bevoegdheidverlenende regeling genoemd.

¹⁴ Artikel 24, derde lid, Wet milieugevaarlijke stoffen geeft naar de letter geen bevoegdheid aan de Minister om ook ten aanzien van op basis van het tweede lid vastgestelde algemene maatregelen van bestuur vast te stellen. Indien we echter de nauwe relatie tussen het eerste en tweede lid in ogenschouw nemen moet dat wel de bedoeling zijn geweest. Het tweede lid regelt slechts een bevoegdheid ten aanzien van een species van het genus uit het eerste lid.

in een 'maatregel' zijn geregeld (zoals artikel 24, derde lid, Wet milieugevaarlijke stoffen het noemt – doorgesneden).

De hierboven weergegeven wijze van doordelegeren die uiteindelijk uitmondt in het creëren van een nieuwe bevoegdheid voor de Minister in een ministeriële regeling brengt daarom – van welke zijde men het ook benadert – in strijd met het legaliteitsbeginsel en het in Awr 22 e.v. vastgelegde primaat van de wetgever. Vooral de wijze waarop in artikel 11, derde lid, van de Regeling erkenning en examinering Besluit vluchtige organische stoffen WMS 2000 een nieuwe regelgevende bevoegdheid in het leven wordt geroepen, waarvoor geen enkele directe noch indirecte wettelijke basis bestaat, doet vragen rijzen bij de verbindendheid van de huidige regeling.

Het Reglement Beroepscommissie Besluit vluchtige organische stoffen Wms bevat namelijk beperkingen in belastende zin op rechten die de Awb toekent aan indieners van administratieve beroepschriften. Zo voegt artikel 2 van de regeling, ten opzichte van artikel 6:5 Awb, extra eisen toe aan de inrichting van het beroepschrift, bekort artikel 3, tweede lid, van de regeling de wettelijke indieningstermijn van artikel 6:7 van de Awb met twee weken en wordt ook de regeling van het horen van artikel 7:3 Awb door artikel 3, derde lid, van de Awb ten nadele van de indiener van een beroepschrift beperkt. Deze enkele voorbeelden maken al direct duidelijk dat i.c. zonder aanwijsbare wettelijke grondslag in nadelige zin wordt ingegrepen in rechten van burgers.

De huidige constructie en wijze van regeling is daarmee ook in strijd met Aanwijzingen 22, 24, 25 en 26.

I. Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Regeling: 4. Regeling eisen geschiktheid 2000, *Stcrt.* 23 mei 2000, nr. 99, p. 10

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Deze regeling is mede vastgesteld naar aanleiding van een advies van de Gezondheidsraad over de geschiktheid tot het deelnemen aan het gemotoriseerd verkeer van personen met een geïmplementeerde cardioverter-defibrillator (onder gelijke titel, Den Haag 2000, publ. Nr. 2000/02)
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	ja	
- bijzonderheden	-	De bijlage geeft gedetailleerde aanknopingspunten voor het toezicht op de naleving.
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p><i>1. Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106. De citeertitel is gelijk aan het opschrift.</p> <p><i>2. Awr 112 en de aanbeef</i> Na de aanduiding van de Minister staat nu een komma, in plaats van de puntkomma die het model vergt.</p> <p><i>3. Awr 102 en de bijlage</i> De bij de regeling opgenomen bijlage is op een aantal onderdelen in hoge mate van toelichtende aard. Niet alle onderdelen van de bijlage drukken tot het lichaam van de regeling behorende rechtsnormen uit (zie bijvoorbeeld paragraaf 1 en de eerste zinnen van paragraaf 2 die een sterk aankondigend karakter hebben). De bijlage behoort evenwel tot het normatieve lichaam van een regeling en dient ook als zodanig te worden gebruikt en vormgegeven volgens Awr 102 en de toelichting daarop.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud		
-rechtstreeks in de wet	ja	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

Regeling: 10. Wijziging Regeling Verkeersvluchten, *Stcrt.* 22 augustus 2000, nr. 161, p. 8

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	x	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	±	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar
		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Na de aanduiding van de Minister staat nu een komma, in plaats van de puntkomma die het model eist.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar

		<p>In het geval van deze wijzigingsregeling is er sprake van geoorloofde subdelegatie. Artikel 76 van de Luchtvaartwet geeft de bevoegdheid tot het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vaststellen van regels ten aanzien van diverse in artikel 76 genoemde onderwerpen. Op basis van die bevoegdheid is de Regeling Toezicht Luchtvaart tot stand gebracht. Al zou de naam anders doen vermoeden het gaat bij die regeling om een algemene maatregel van bestuur. Artikel 105 van die regeling geeft de Minister bevoegdheid om (nadere) regels te stellen. Dat er geen sprake is van rechtstreekse delegatie van regelgevende bevoegdheid aan de Minister in de wet doet aan de aanvaardbaarheid van de constructie niet af. Awr 27 spreekt slechts een voorkeur uit.</p>
<p>A. Inhoud</p>		
<p>-rechtsreeks in de wet</p>	<p>nee</p>	
<p>- conform Awr 26?</p>	<p>ja</p>	
<p>-voldoende basis?</p>	<p>ja</p>	

Regeling: 8. Regeling professioneel vuurwerk RGS, *Stcrt.* 1 augustus 2000, nr. 146, p. 14

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>

	<p><i>1. Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106. Het opschrift bevat slechts de citeertitel van de regeling,</p> <p><i>2. Awr 104a en artikel 2</i> Artikel 2 van de regeling doet niet veel meer dan het louter herhalen van de vergunningplicht die geregeld is in artikel 33, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 41, eerste lid, van het Reglement Gevaarlijke Stoffen. Ingevolge de aanwijzingen dient dat te worden vermeden indien mogelijk. Van een vermijdbare herhaling lijkt in dit geval sprake. Artikel 5 van de regeling geeft een voorbeeld van een manier van regelen waarbij de herhaling van de hogere regeling wel wordt vermeden.</p> <p><i>3. Awr 104a en artikel 3, eerste lid</i> Artikel 3, eerste lid, neemt grotendeels de inhoud van artikel 4:1 Awb over, maar voegt daaraan een kleine variatie toe. De aanvraag om een vergunning dient aan de Minister te worden gericht. Deze variatie doet de vraag rijzen of dit gelijk staat aan de indiening van artikel 4:1 Awb of dat een bewuste afwijking van de regel van artikel 4:1 Awb wordt beoogd.</p> <p><i>4. Awr 104a en artikel 3, tweede lid</i> Het onderdeel a, grotendeels een herhaling van artikel 4:2, eerste lid onder a, voegt het element 'woonplaats' toe ten opzichte van de eisen die artikel 4:2 Awb noemt. De eis van dagtekening van de aanvraag is echter niet opgenomen in artikel 3. De vraag is wat de betekenis van deze verschillen ten opzichte van de Awb is voor de wijze waarop de aanvraag moet worden behandeld. Onderdeel c bevat een onnodige dubbele punt (net als onderdeel b en c van het tweede lid van artikel 5 en onderdeel b van het vierde lid van artikel 6) hetgeen in strijd brengt met Awr 54.</p> <p><i>5. Awr 54 en artikel 3, derde lid</i> In artikel 3, derde lid, is na het woord 'bezigen' de zinsnede 'van professioneel vuurwerk' weggefallen. Dat is wel gebeurd in artikel 5, eerste lid. In de huidige versie is de leeseenheid in artikel 3, derde lid, incompleet.</p> <p><i>6. Awr 54 en artikel 7</i> In artikel 7 is bij de standaard inwerkingtredingsbepaling een woord weggefallen. Na de tekst 'van de Staatscourant waarin zij' ontbreekt het woord 'zal'.</p> <p><i>7. Awr 60 en artikel 8</i> De citeertitel in artikel 8 kent de afkorting 'RGS'. Opname van een dergelijke afkorting is, volgens Awr 60, slechts dan geoorloofd indien de afkorting in de begripsbepaling wordt gedefinieerd. Daarvan is hier geen sprake.</p>
--	--

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud -rechtstreeks in de wet - conform Awr 26? - voldoende basis?		In casu is er sprake een delegatieketen die begint in artikel 3, eerste lid, van de Wet gevaarlijke stoffen met een bevoegdheid om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen aan vergund handelen met ontploffingsgevaarlijke stoffen. Op basis van dat artikel 3, eerste lid, is bij koninklijk besluit het Reglement Gevaarlijke Stoffen tot stand gebracht, dat op zijn beurt in de artikelen 39 en 45 aan de Minister de bevoegdheid geeft om nadere regels te stellen. De delegatieketen voldoet kortom aan de eisen die de Aanwijzingen voor de regelgeving daaraan stellen.
	nee	
	ja	
	ja	

J. Ministerie van Economische Zaken

Regeling: 2. Wijziging regelingen aanwijzing bewijsstukken Vestigingsbesluit bedrijven, <i>Stcrt.</i> 15 februari 2000, nr. 32, p. 9		
<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	x	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	De toelichting herhaalt slechts de inhoud van de regeling en geen verantwoording van de regeling in de zin van Awr 211.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>
		<i>1. Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		De bevoegdheid tot regeling vloeit indirect voort uit artikelen 4, 6 en 7 van de Vestigingswet Bedrijven 1954. Deze artikelen geven de bevoegdheid om bij algemene maatregel van bestuur vestigingsbesluiten c.a. vast te stellen. Op basis van die bevoegdheid is het Vestigingsbesluit bedrijven tot stand gebracht, dat in artikel 19 (tot 1 januari 2001) de bevoegdheid kende om nadere regels ten aanzien van bewijsstukken van algemene ondernemersvaardigheden en van vaktechniek te stellen bij ministeriële regeling.
-rechtstreeks in de wet	nee	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

K. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Regeling: 3. Vaststelling formulier grondgebruikersverklaring, *Stcrt.* 8 februari 2000, nr. 27, p. 12

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	De toelichting bevat een inhoudelijke en de regeling grotendeels schragende verantwoording. Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar
		<p><i>1. Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p><i>2. Awr 112 en de aanhef</i> De aanhef bevat na de aanduiding van de Minister een komma in plaats van een, door Awr 112 verlangde, puntkomma.</p> <p><i>3. Awr 102 en de bijlage</i> De bijlage - het formulier - wordt als onderdeel van de regeling niet gepubliceerd in de Staatscourant. Dat is te meer verwonderlijk nu de bijlage zo'n belangrijke rol speelt bij het afleggen van de verklaring. De bijlage is ter inzage gelegd bij de bibliotheek van het ministerie.</p> <p>N.B. Het Ministerie van LNV kent soms de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte om de plaats en datum van ondertekening op te nemen onderaan de regeling.</p>

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis?		Artikel 3, eerste lid, van de Regeling landbouwgrond Meststoffenwet geeft de Minister de bevoegdheid tot het vaststellen van een formulier voor de grondgebruikersverklaring.
	nee	Doordat dit formulier constitutief is voor het doen van de verklaring (zie artikel 3 Regeling landbouwgrond Meststoffenwet) geldt de regeling waarbij het formulier wordt vastgesteld als algemeen verbindend voorschrift. Het dan rijzende probleem is dat de basis daarvoor - de Regeling landbouwgrond Meststoffenwet - zelf een ministeriële regeling is. De Minister geeft zich in die basisregeling <i>zelf</i> de bevoegdheid om het formulier vast te stellen, hetgeen in strijd is met het legaliteitsbeginsel en Awr 22 e.v.. Het aan de Regeling landbouwgrond Meststoffenwet ten grondslag liggende artikel 53 van de Meststoffenwet geeft namelijk - ook niet indirect - de bevoegdheid aan de Minister een formulier vast te stellen dat <i>constitutief</i> is in relatie tot de af te leggen verklaring.
	ja	

Regeling: 7. Vrijstelling verbod nachtvisserij, *Stcrt.* 4 juli 2000, nr. 126, p. 9

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	x	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	Het motief voor de regeling is het ingewilligde verzoek van de hengelsportvereniging De Springende Beekforel te Wijlre, gemeente Gulpen-Wittem, voor vrijstelling van het verbod op nachtvisserij voor de maanden mei en september.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>
		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>N.B. Het Ministerie van LNV kent soms de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte om de plaats en datum van ondertekening op te nemen onderaan de regeling</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		Artikel 11 van het Reglement voor de binnenvisserij 1985 - een op artikel 16 van de Visserijwet 1963 gebaseerde algemene maatregel van bestuur - geeft de Minister de bevoegdheid vrijstelling of ontheffing te verlenen van het verbod op nachtvisserij. Op die basis heeft de Minister de Regeling vrijstelling verbod nachtvisserij vastgesteld.
- rechtstreeks in de wet?	nee	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

**Regeling: 9. Stimuleringsregeling inrichting duurzame glastuinbouwgebieden,
Stcrt. 11 juli 2000, nr. 131, p. 8**

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	±	
B. Toezicht en opsporing relevant?	ja	Artikel 16 van de regeling gebiedt de Minister de ambtenaren van de AID en de DLG aan te wijzen als toezichthouders
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p>1. <i>Awr 108 en het opschrift</i> De regeling kent in artikel 18 een citeertitel. Ingevolge Awr 108 had die citeertitel tussen haakjes aan het einde van het opschrift opgenomen moeten worden.</p> <p>2. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Na de aanduiding van de Minister in de aanhef van de regeling volgt een komma in plaats van de puntkomma van het model dat Awr 112 voorschrijft.</p> <p>3. <i>Awr 54 en artikel 1 onder f</i> In artikel 1 onder f is 'milieu-belastend' met een koppelteken geschreven, terwijl het aan elkaar geschreven dient te worden.</p> <p>4. <i>Awr 53 en artikel 2, tweede lid</i> Artikel 2, tweede lid, maakt gebruik van het werkwoord 'dienen'. Awr 53 ziet daarvoor in de plaats liever het gebruik van een indicatief. De reden om hier toch 'dienen' te gebruiken is niet te achterhalen (zie Awr 5).</p> <p>5. <i>Awr 89 en de aanhaling van de EG richtlijn in artikel 4</i> In artikel 4 wordt een EG-richtlijn aangehaald. Dat gebeurt niet conform het model dat Awr 89 daarvoor voorschrijft. Met name ontbreekt de datum van vaststelling van de richtlijn.</p> <p>6. <i>Awr 54, Awr 100 en artikel 9, tweede lid, onder h.</i> Artikel 9, tweede lid, onder h is zo geredigeerd dat het als opsommingsonderdeel niet als leeseenheid ingelezen kan worden onder de aanhef van het tweede lid van artikel 9.</p> <p>7. <i>Awr 82 en artikel 11, eerste lid</i> Artikel 11, eerste lid bevat de zinsnede '(...)van het ontwikkelingsproject als bedoeld in het tweede lid(...)'. Volgens de regel van Awr 82 zou dat moeten zijn '(...)van het ontwikkelingsproject, bedoeld in het tweede lid(...)'</p> <p>8. <i>Awr 217, 218 en de toelichting</i> Zowel de bijlage als de regeling worden apart toegelicht, waarbij bijzonder is dat - in de opmaak van de Staatscourant - eerst op bijlage 2 een toelichting wordt gegeven (gericht tot de toezichthouders) en daarna pas een toelichting op de gehele regeling volgt. Dit komt de toegankelijkheid van de toelichting per saldo niet ten goede.</p> <p>9. <i>Awr 222 en ondertekening van de toelichting</i> De toelichting bij de regeling is niet ondertekend in weerwil van Awr 222.</p>
--	---

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
<p>A. Inhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis? 	<p>ja</p> <p>nee</p> <p>ja</p>	<p>De basis voor de regeling ligt in de artikelen 2 en 3 van de Kaderwet LNV-subsidies die een zeer brede bevoegdheid tot het verstrekken van subsidies toekent aan de Minister. Daarmee is ook de bevoegdheid tot het vaststellen van een regeling min of meer gegeven. De Ministeriële subsidieregeling zelf bestrijkt wel veel meer onderwerpen dan die welke Awr 26 noemt als onderwerpen die in een ministeriële regeling aan de orde kunnen komen. Met de kaderwet wordt in zeer algemene zin de wettelijke basis gelegd die titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht voor subsidieregelingen verlangt.</p>

Regeling: 2. Regeling vergoeding bijdragen Remigratiewet, *Stcrt.* 28 maart 2000, nr. 62, p. 13

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	De reden voor de regeling is een technische: de Remigratiewet wordt ingetrokken en daarmee ontvalt de basis aan eerder getroffen ministeriële regelingen. Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en de aanhef: 'Gelet op'</i> Na het onderdeel 'Gelet op' verlangt het model van Awr 112 een puntkomma en geen komma zoals hier is gebeurd.</p> <p>3. <i>Awr 121, Awr 122 en artikel 1 onder a</i> In artikel 1 onder a wordt het begrip 'de wet' gedefinieerd als 'de Werkloosheidswet'. De afkortingswinst in de regeling is buitengewoon gering omdat de definitie slechts eenmaal wordt gebruikt, namelijk in artikel 2. Per saldo worden dus juist meer woorden gebruikt en moet de lezer terugkijken in de definitiebepaling om te lezen wat met wet wordt bedoeld.</p> <p>4. <i>Awr 179 en artikel 7</i> Artikel 7 koppelt de inwerkingtreding van de regeling aan de inwerkingtreding van de Remigratiewet. In strikte zin wordt daarmee afgeweken van de modellen die Awr 179 geeft voor de inwerkingtreding van ministeriële regelingen in normale gevallen. Van de modellen kan overigens wel worden afgeweken als sprake is van een niet normaal geval. Daarvan zou in dit geval sprake kunnen zijn, maar dat wordt verder niet toegelicht.</p> <p>N.B. 1 Het ministerie van SZW bezigt de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte om de plaats en datum van ondertekening onderaan de regeling te vermelden.</p> <p>N.B. 2 De artikelen zijn voorzien van een opschrift. Men zou zich kunnen afvragen of dat bij deze betrekkelijk kleine regeling in het belang van de toegankelijkheid van de regeling nodig is. De Aanwijzingen (met name Awr 98) als zodanig verzetten zich er niet tegen.</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
<p>A. Inhoud</p> <p>- rechtstreeks in de wet?</p> <p>- conform Awr 26?</p> <p>- voldoende basis?</p>	<p>ja</p> <p>ja</p> <p>ja</p>	

**Regeling: 6. Wijziging Regeling vergoedingen keuring stoom- of damptoestellen, *Stcrt.*
3 oktober 2000, nr. 191, p. 15**

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>

		<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Na de aanduiding van de Staatssecretaris verlangt het model van Awr 112 een puntkomma in plaats van een komma.</p> <p>3. <i>Awr 233, Awr 234 en artikel I wijzigingen A en B</i> Voor de wijziging van artikel 5, eerste en tweede lid, zoals wijziging A van artikel 5 die doorvoert, is niet de door de Aanwijzingen voorgeschreven techniek gevolgd. Wijziging A zou dan hebben moeten luiden: 'A Artikel 5, eerste (en tweede) lid komt te luiden (komen te luiden):' Hetzelfde geldt voor de redactie van wijziging B.</p> <p>4. <i>Awr 54 en wijziging B</i> De aanhalingstekens van wijziging B staan verkeerd om.</p> <p>5. <i>Awr 87 en verwijzing in artikel II</i> De verwijzing naar de regeling die wordt ingetrokken in artikel II geschiedt niet conform het model van Awr 87.</p> <p>N.B. Het ministerie van SZW bezigt de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte om de plaats en datum van ondertekening onderaan de regeling te vermelden.</p>
IV. Analyse delegatie-aspecten		Commentaar
A. Inhoud - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis?	 ja ja ja	

Regeling: 1. Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers, *Stcrt.* 24 januari 2000, nr. 16, p. 9

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	x	
- Klein (< 4 artikelen)?	-	
- Technisch?	-	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		
A. Toelichting?		<i>Commentaar</i>
- ex ante handhavingsevaluatie?	ja	
- overwegingen lasten baten?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	ja	
- overwegingen conflictbeperking?	ja	
B. Toezicht en opsporing relevant?		
- bijzonderheden	nee	
C. Sancties?		
- bijzonderheden	nee	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		
		<i>Commentaar</i>

	<p><i>1. Awr 112 en aanhef</i> Na het onderdeel van de aanhef, dat begint met 'Gelet op' moet volgens het model een puntkomma volgen in plaats van een komma zoals hier is gebeurd.</p> <p><i>2. Awr 98, Awr 54 en het opschrift bij artikel 1</i> Artikel 1 kent het opschrift 'Begripsbepalingen'. Dat is een meervoud. De regeling kent echter maar één artikel met definities. Het woord 'bepalingen' is in dit verband ambigu. Verwijst het naar het artikel als geheel (dan zou het enkelvoud moeten zijn) of naar de begrippen die worden gedefinieerd (dan zou het dus niet 'bepalen' moeten zijn)? In Awr 121 wordt het woord 'begripsbepaling' (waarschijnlijk ook daarom) in het enkelvoud gebruikt, waardoor mogelijke verwarring wordt voorkomen. Het begrip verwijst dan naar het artikel als geheel.</p> <p><i>3. Awr 58 en artikel 1 onder j en het vierde lid</i> In artikel 1 onder j wordt het begrip 'nabestaanden' (meervoud) gedefinieerd, terwijl in het vierde lid van artikel 1 dit begrip ook als enkelvoud opduikt. Dat is verwarrend want geldt nu voor een enkele nabestaande ook dat wat voor de groep geldt, die overigens bestaat uit in soms in het enkelvoud gedefinieerde individuen (zie onderdeel j). Deze verwarring ten gevolge van deze wijze van definiëren bestaat ook in artikel 7, vijfde lid, van de regeling. Naar het daar (in artikel 7, vijfde lid) in enkelvoud gestelde begrip nabestaande wordt in de rest van de regeling verwezen (zie artikelen 10, 11 e.v.).</p> <p><i>4. Awr 100 en 101 in de artikelen 3 en 9</i> In het eerste en het tweede lid van artikel 3 (en het eerste lid van artikel 9) wordt het voorlaatste opsommingsonderdeel steeds afgesloten met een puntkomma, terwijl daarna nog een voegwoord ('en' of 'of') volgt. Deze puntkomma's behoren komma's te zijn, een interpunctie zoals die ook in artikel 4 is toegepast.</p> <p><i>6. Awr 54 en artikel 9</i> In artikel 9, eerste lid, is 'nood-zakelijk' onjuist gespeld. In artikel 9, derde lid is 'redelijkerwijs' onjuist gespeld. In artikel 9, derde lid, zou de laatste zinsnede na de komma moeten luiden: 'zijn het eerste en tweede lid op hen van overeenkomstige toepassing.'</p> <p>N.B. Het ministerie van SZW bezigt de, van sommige andere departementen afwijkende, gewoonte om de plaats en datum van ondertekening onderaan de regeling te vermelden.</p>
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>	<i>Commentaar</i>

<p>A. Inhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis? 		<p>Artikel 3, eerste lid, van de Kadervet SZW-subsidies geeft een zeer ruime regelingsbevoegdheid aan de Minister in het kader van de subsidietoekenning. Met deze Kadervet wordt een algemene - door titel 4.2 van de Awb verlangde - wettelijke basis gegeven aan subsidieverstrekking</p>
	ja	
	nee	
	ja	

Regeling: 4. Wijziging Regeling aanvraaggegevens en formulieren Drank- en Horecawet, Stcrt. 10 oktober 2000, nr. 196, p. 15

I. Soort regeling		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	-	
- Wijzigingsregeling	-	
II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse		Commentaar
A. Toelichting?	ja	Korte, maar wel inhoudelijke toelichting. Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
III. Wetstechnische analyse		Commentaar

	<p>1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.</p> <p>2. <i>Awr 86 en de aanhef</i> In de aanhef wordt de Drank- en Horecawet met vermelding van de Staatsbladaflevering waarin die wet is geplaatst, aangehaald. Dat is in dit geval niet nodig omdat de Drank- en Horecawet een citeertitel heeft.</p> <p>3. <i>Awr 112 en de aanhef</i> Awr 112 verlangt dat het onderdeel van de aanhef dat begint met 'Gelet op' wordt afgesloten met een puntkomma, in plaats van een komma.</p> <p>4. <i>Awr 223 en wijziging B van artikel I</i> In de aanhef van wijziging B van artikel I is niet het model gevolg van Awr 223, eerste lid. Het woord 'als volgt' zou volgens het model in deze aanhef kunnen worden gemist.</p> <p>5. <i>Awr 54 en wijziging B van artikel I</i> De gecompliceerde grammaticale constructie van de aanhef en het vervolg van wijziging B zorgt er voor dat de zin zeer moeilijk leesbaar wordt. Er is hier sprake van een <i>inversie</i>. Volgens de regels van het normale spraakgebruik zou de zin moeten beginnen met 'Als model voor de aanvraag (...) wordt aangewezen:' of 'Voor de aanvraag tot het verlenen van (...) wordt als model aangewezen.' Deze wijze van formuleren had kunnen voorkomen dat zoals nu aan het einde van ieder opsommingsonderdeel van wijziging B gebruik moet worden gemaakt van een onjuiste wijze van interpunctie (drie puntjes) voordat het model wordt genoemd.</p> <p>6. <i>Awr 100 en opsommingsonderdelen in wijziging B van artikel I</i> De opsommingsonderdelen a en b van wijziging B van artikel I worden niet zoals Awr 100 vergt afgesloten met een puntkomma, of komma. Bij opsommingsonderdeel c wordt niet, zoals Awr 100 vergt, afgesloten met een punt.</p> <p>7. <i>Awr 179 en artikel II</i> Artikel II koppelt de inwerkingtreding van de regeling aan de inwerkingtreding van de onderdeel AA van artikel I van de Wet van 13 april 2000, <i>Stb.</i> 2000 tot wijziging van de Drank- en Horecawet. In strikte zin wordt daarmee afgeweken van de modellen die Awr 179 geeft voor de inwerkingtreding van ministeriële regelingen in normale gevallen. Van de modellen kan overigens wel worden afgeweken als sprake is van een niet normaal geval. Daarvan zou in dit geval sprake kunnen zijn, maar dat wordt niet toegelicht.</p>
--	---

<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud - rechtstreeks in de wet? - conform Awr 26? - voldoende basis?		
	ja	
	ja	
	ja	

Regeling: 9. Vaststelling premiepercentages en premiebedragen sociale ziektekostenverzekeringen 2001, *Stcrt.* 21 november 2000, nr. 226, 12

<i>I. Soort regeling</i>		
- Omvangrijk (> 7 artikelen)?	-	
- Klein (< 4 artikelen)?	x	
- Technisch?	x	
- Twee ondertekenaars?	x	
- Wijzigingsregeling	-	
<i>II. Inhoudelijk kwaliteitsanalyse</i>		<i>Commentaar</i>
A. Toelichting?	ja	De toelichting herhaalt, zonder veel toevoegingen, de inhoud van de regeling. Hier en daar wordt wat achtergrondinformatie gegeven. Met het antwoord 'nee' op een of meer van deze deelvragen wordt aangegeven dat geen overwegingen op het betreffende punt in de toelichting zijn aangetroffen. Dat wil natuurlijk nog niet zeggen dat de overweging niet heeft plaatsgevonden of de betreffende ex ante evaluatie niet is uitgevoerd.
- ex ante handhavingsevaluatie?	nee	
- overwegingen lasten baten?	nee	
- overwegingen conflictbeperking?	nee	
B. Toezicht en opsporing relevant?	nee	
- bijzonderheden	-	
C. Sancties?	nee	
- bijzonderheden	-	
<i>III. Wetstechnische analyse</i>		<i>Commentaar</i>
		1. <i>Awr 106 en opschrift</i> Het opschrift voldoet niet aan de eisen van Awr 106.
<i>IV. Analyse delegatie-aspecten</i>		<i>Commentaar</i>
A. Inhoud		Voor het gedeelte van de vaststelling van de premiepercentages op grond van de Wet financiering volksverzekeringen en de Ziekenfondswet (Zfw) is de Minister van VWS rechtstreeks en zelfstandig op basis van die wetten bevoegd. Voor het vaststellen van de premiepercentages op grond van het Aanwijzingsbesluit verzekerden Zfw is de Minister van VWS tezamen met de Minister van SZW op grond van het Aanwijzingsbesluit verzekerden Zfw bevoegd.
- rechtstreeks in de wet?	±	
- conform Awr 26?	ja	
- voldoende basis?	ja	

BIJLAGE 3

Lijst van gebruikte afkortingen

- A. Ministerie van Algemene Zaken (AZ)
- B. Ministerie van Buitenlandse Zaken (BUZ)
- C. Ministerie van Justitie (JU)
- D. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) (inclusief de regelingen afkomstig van de Minister van Grotesteden- en Integratiebeleid (GI))
- E. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW)
- F. Ministerie van Financiën (FI)
- G. Ministerie van Defensie (DEF)
- H. Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM)
- I. Ministerie van Verkeer en Waterstaat (VW)
- J. Ministerie van Economische Zaken (EZ)
- K. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)
- L. Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
- M. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)